

Co-funded by the Erasmus+ programme of the European Union

THE INTELLECTUAL OUTPUT NUMBER 1:

REPORT FROM THE DEEPER ANALYSIS OF ATTITUDES TOWARDS THE DUAL SYSTEM PERFORMED IN ERASMUS + PROJECT "STRATEGIC PARTNERSHIP FOR THE DEVELOPMENT OF DUAL SYSTEM"

under the Agreement no 2014-1-PL01-KA202-003638

within a framework of:

Programme: Erasmus+

Key Action: Key Action 2 - Cooperation for innovation and the exchange of good practices Action: Strategic Partnership

The most impacted field: Strategic Partnerships for Vocational Education and training

REZULTAT PRACY INTELEKTUALNEJ O1:

RAPORT Z POGŁĘBIONEJ DIAGNOZY POSTAW WOBEC SYSTEMU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO REALIZOWANEJ W RAMACH PROJEKTU ERASMUS+

„PARTNERSTWO STRATEGICZNE NA RZECZ ROZWOJU SYSTEMU DUALNEGO”

„Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.”

Partnerstwo Strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego

Numer Umowy 2014-1-PL01-KA202-003638

Projekt realizowany w ramach

Programu Erasmus+

Akcja 2. Współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk

Partnerstwa Strategiczne

Sektor: Kształcenie i szkolenia zawodowe

<http://dual.krzyzowa.org.pl/>

Strategic Partnership for the development of dual system

Raport
z pogłębionej diagnozy postaw
wobec systemu kształcenia zawodowego
realizowanej w ramach projektu
Erasmus+
„Partnerstwo Strategiczne
na rzecz rozwoju systemu dualnego”

Partnerzy projektu:

- 1) Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, Polska**
- 2) Grone-Schulen Niedersachsen GmbH, Niemcy**
- 3) Grone Netzwerk Hamburg gGmbH, Niemcy**
- 4) CELF- Center for Erhvevsrettede uddanneiser Lolland- Falster, Dania**
- 5) Anyksciu svetimo pagalbos tarnyba, Litwa**

I. Metodologia badania

I.1. Cel badania

Celem badania było zbadanie postaw i oceny systemu kształcenia zawodowego obowiązującego w krajach organizacji partnerskich. Ponadto grupy docelowe zostały zapytane o propozycje zmian w systemie. Ewaluacja ankiet wskazała kierunki zmian w systemie kształcenia zawodowego

I.2. Opis grup docelowych.

W ramach analizy zaplanowano przebadanie następujących grup docelowych:

1. uczniów szkół zawodowych,
2. nauczycieli i dyrektorów szkół,
3. pracodawców,
4. szeroko pojętych interesariuszy, tj. doradców zawodowych, pracowników jednostek budżetowych, pracowników instytucji zainteresowanych edukacją, pracowników stowarzyszeń działających na rzecz edukacji, etc.

Badania przeprowadzone zostały w regionie najbliższym dla partnerów, tj. na terenie Dolnego Śląska w Polsce w każdym z regionów Niemiec, z których pochodzą partnerzy projektu – Grone-Schulen Niedersachsen z Dolnej Saksonii i Grone Netzwerk z Hamburga, Lolland- FASTER w Danii i na terenie północnej Litwy

W Polsce i częściowo w Niemczech (dolna Saksonia) stosowanoankiety w wersji papierowej, pozostałe organizacje przeprowadziły badania za pomocą ankiet elektronicznych.

I.3 Ankiety

Ankiety dostosowane były do specyfiki danego kraju tj. do stopnia zaawansowania systemu dualnego.

II. Wyniki badań

Część 1 Polska

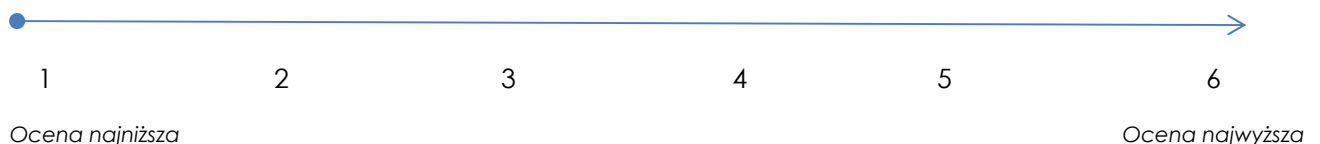
Grupa docelowa	Uczniowie szkół o profilach zawodowych				
Tytuł i numer projektu	Partnerstwo strategiczne dla rozwoju system dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638				
Data	II 2015	Miejsce	Dolny Śląsk, Polska		
Informacje o uczniach	Przyszły zawód	hotelarz, ekonomista, kucharz, pracownik gastronomii		Płeć	Kobiety: 68 Mężczyźni:32

Ankiety były anonimowe

1. Jakie były najważniejsze czynniki, które zdecydowały o Twoim wyborze ścieżki zawodowej/ nauki w systemie dualnym? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- wpływ doradcy zawodowego 2%
- wpływ rodziców 8%
- wpływ nauczycieli ze szkoły podstawowej 0%
- wpływ koleżanek i kolegów 10%
- chęć zdobycia dobrze płatnego zawodu 25%
- perspektywa szybszego usamodzielnienia się 12%
- możliwości stałego zatrudnienia 13%
- był to mój własny wybór 28%
- inny czynnik (jaki?) 2%

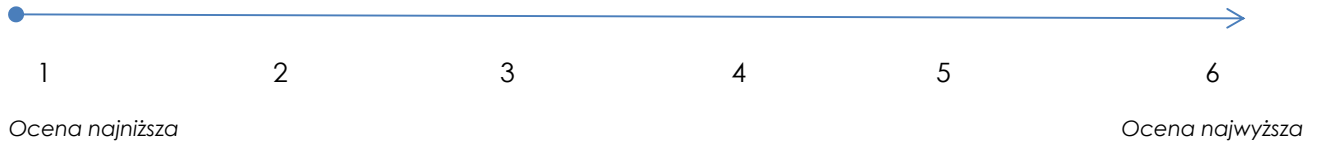
2. Czy jesteś zadowolona/ zadowolony ze swojej nauki zawodu? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 1%
- 2. 11%
- 3. 37%
- 4. 27%
- 5. 23%
- 6. 1%

3. Jak oceniasz zajęcia w Twojej szkole zawodowej w kontekście przygotowania do wykonywania zawodu, którego się uczysz? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

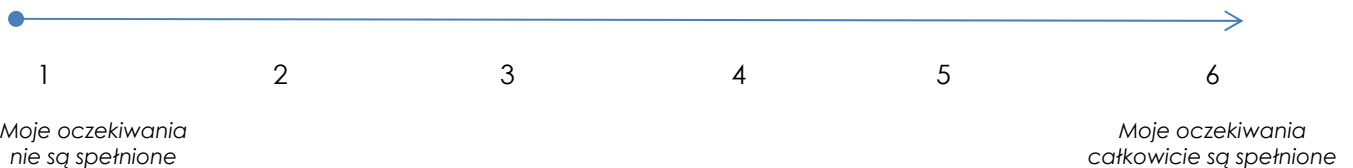
- 1. 1%
- 2. 11%
- 3. 37%
- 4. 27%
- 5. 23%
- 6. 1%

4. Jak oceniasz swoją praktyczną naukę zawodu przedsiębiorcy w kontekście przygotowania do jego wykonywania? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 4%
- 2. 12%
- 3. 27%
- 4. 32%
- 5. 17%
- 6. 8%

5. Czy czujesz się dobrze w swoim zakładzie pracy? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 8%
- 2. 9%
- 3. 14%
- 4. 19%
- 5. 26%
- 6. 24%

Komentarze:

- Nie uczęszczałam do zakładu pracy(5)
- Nie mogę się tam niczego nauczyć (2)
- Nie interesuje mnie ten kierunek, nie pracuję w swoim zawodzie(3)

- *Zła atmosfera*(3)
- *Czuję się wykorzystywana, praca nie związana z kierunkiem*(3)
- *Za mało praktyki, za dużo teorii*
- *Czuję się słabo przygotowana przez szkołę do zawodu*
- *Brak uzasadnienia* (44)
- *Dostatecznie, ponieważ uczymy się tych rzeczy w szkole*
- *Dobra atmosfera*(16)
- *Mam dobry kontakt z rówieśnikami, lubię kontakt z ludźmi* (4)
- *Szef miał dobre doświadczenie zawodowe*
- *Dużo się nauczyłam/ nauczyłem*(9)
- *Lubię to co robię, ciekawy i dobrze płatny zawód* (10)
- *To najlepszy wybór*
- *Mam możliwość sprawdzenia się w każdym dziale*

6. Kto lepiej wspiera Cię w nauce zawodu?

- Zakład pracy 40%
- Szkoła zawodowa 60%

7. Jak oceniasz proporcje pomiędzy teoretyczną a praktyczną nauką zawodu w systemie dualnym?

- Uważam, że są optymalne 14%
- Powinno być jeszcze więcej praktyki 77%
- Powinno być więcej teorii 2%
- Nie mam zdania 7%

8. Co jest według Ciebie pozytywne w Twojej nauce zawodu?

- Praktyka 31%
- Zawód potrzebny na rynku pracy 17%
- Praca w grupie 16%
- Rozwijanie siebie 12%
- Pozytywne podejście do wykonywanej pracy- "Lubię moją pracę" 7%
- Wykorzystywanie języka obcego 5%
- Dobre zarobki w przyszłości 4%
- Plan lekcji 4%
- Nauczyciele 3%
- Szkolna pracownia 3%
- Zdobywanie doświadczenia 2%

9. Co chciałbyś lub co można byłoby według Ciebie poprawić w Twojej nauce zawodu?

- Więcej praktyk 51%
- Więcej praktyk w zakładzie pracy 26%
- Bez odpowiedzi 16%
- Lepsze wyposażenie szkolnych pracowni 7%
- Nic 6%
- Lepsza organizacja praktyk 5%
- Produkty powinny być kupowane przez szkołę 3%
- Nie mam zdania 3%

Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Nauczyciele i dyrektorzy szkół zawodowych				
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638				
DATA	IV 2015	Miejsce	Wałbrzych		
Nauczyciele Dyrektorzy	Doświadczenie zawodowe	4 - 35 lat	Płeć	KOBIECY-24 MĘŻCZYŹNI- 6	

1. Ogólna ocena metod organizacji praktycznej nauki zawodu w szkole	Zdecydowanie TAK (6)	raczej TAK (5)	Częściowo (4)	nie mam zdania (3)	raczej NIE (2)	Zdecydowanie NIE (1)
Czy szkoła, w której Pan/Pani pracuje dobrze przygotowuje uczniów do potrzeb rynku pracy?	87%	13%	0%	0%	0%	0%
Czy metody teoretycznej nauki zawodu w Państwa szkole dostosowane są do potrzeb pracodawców?	73%	23%	0%	0%	0%	0%
Czy według Pana/Pani organizacja nauki zawodu w Państwa kraju jest optymalna?	20%	23%	37%	20%	0%	0%
Czy według Pani/Pana uczniowie są zadowoleni ze sposobu organizacji praktycznej nauki zawodu?	23%	47%	13%	17%	0%	0%

Uzasadnienie wybranych ocen i komentarze:

- Uczniowie dzięki zdobytej teorii są przygotowani do potrzeb rynku pracy oraz wymagań pracodawców.
- Po skończeniu szkoły uczniowie nie mają problemu ze znalezieniem pracy zgodnie z wykształceniem. Pracodawcy są zadowoleni z pracy praktykantów. Zawody, które kształcimy są poszukiwane przez pracodawców.
- Praktyki zawodowe, zwłaszcza w bankach, biurach, nie spełniają oczekiwań uczniów. Uczniowie odnajdują się na rynku pracy już podczas praktyk- pracują w zawodach, których się uczą.
- Młodzież dobrze zdaje egzaminy. W trakcie nauki zatrudniana jest w różnych zakładach. Chętnie uczestniczy w wymianach zagranicznych. Według uczniów niektóre klasy mają za mało godzin praktycznej nauki zawodu.
- Przedsiębiorcy powinni uczestniczyć w szkoleniu zawodowym
- Zwiększenie dofinansowania zajęć praktycznych na zakup materiałów i produktów
- Pracodawcy powinni realizować programy praktyk w 100%

2. Proszę ocenić czas trwania praktycznej nauki zawodu w programie nauczania realizowanym przez Państwa uczniów.

- liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest za mała – 60%
- liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest za duża – 0%
- liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest odpowiednia dla zdobycia umiejętności zawodowych – 20%
- trudno powiedzieć – 20%

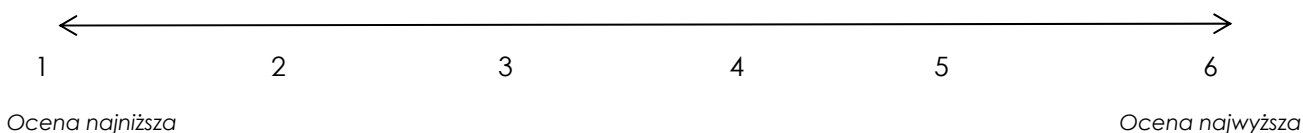
3. Jakie proporcje między praktyczną a teoretyczną nauką zawodu są według Pani/Pana optymalne? Proszę podać ilość dni nauki teoretycznej i praktycznej.

- Brak odpowiedzi (9)
- Praktyka przez 1 miesiąc w każdym semestrze (6)
- 2 miesiące praktyki w roku (5)
- Proporcje praktyki do teorii 2: 3 (4)
- Proporcje praktyki do teorii 1:2 (2)
- Nie wiem (2)

4. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?

- w pracowniach zawodowych w szkole – 46%
- u pracodawcy – 54%
- inna odpowiedź (jaka?) Brak

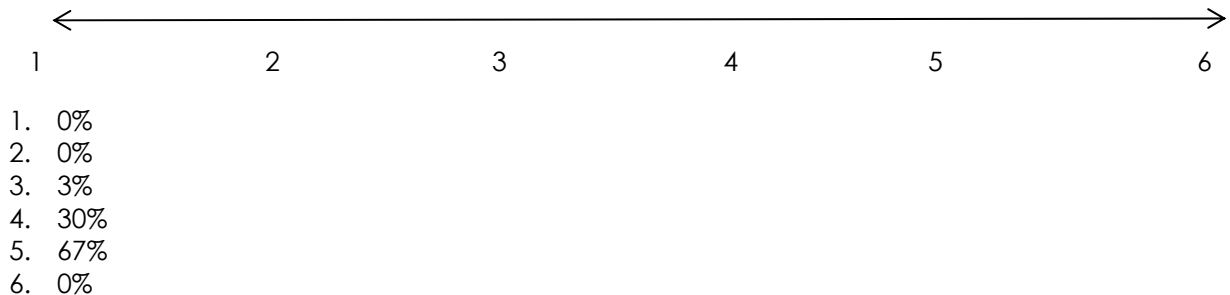
5. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną swoich uczniów zdobytą podczas nauki w szkole? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 0%
- 2. 3%
- 3. 3%
- 4. 34%
- 5. 60%
- 6. 0%

6. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne swoich uczniów nabyte podczas nauki w szkole? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

7. Czy ma Pani/ Pan jeszcze inne uwagi dotyczące dualnego systemu kształcenia?

- TAK 0%
- NIE 100%

Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Przedstawiciele instytucji okołobiznesowych/ interesariusze współpracy edukacji i rynku pracy		
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638		
DATA IV 2015		Miejsce	Dolny Śląsk, Polska
Płeć	17 KOBIET 13 MĘŻCZYŹN		

1. Ogólna ocena metod organizacji nauki zawodu w Państwa kraju	Zdecydowanie	raczej	Częściowo	nie mam zdania	raczej NIE	Zdecydowanie NIE
	TAK (6)	TAK (5)	(4)	(3)	(2)	(1)
Czy szkoły zawodowe dobrze przygotowują uczniów do potrzeb rynku pracy?	0%	13%	37%	0%	40%	10%
Czy organizacja praktycznej nauki zawodu dobrze przygotowuje uczniów na potrzeby rynku pracy?	0%	13%	20%	10%	44%	13%

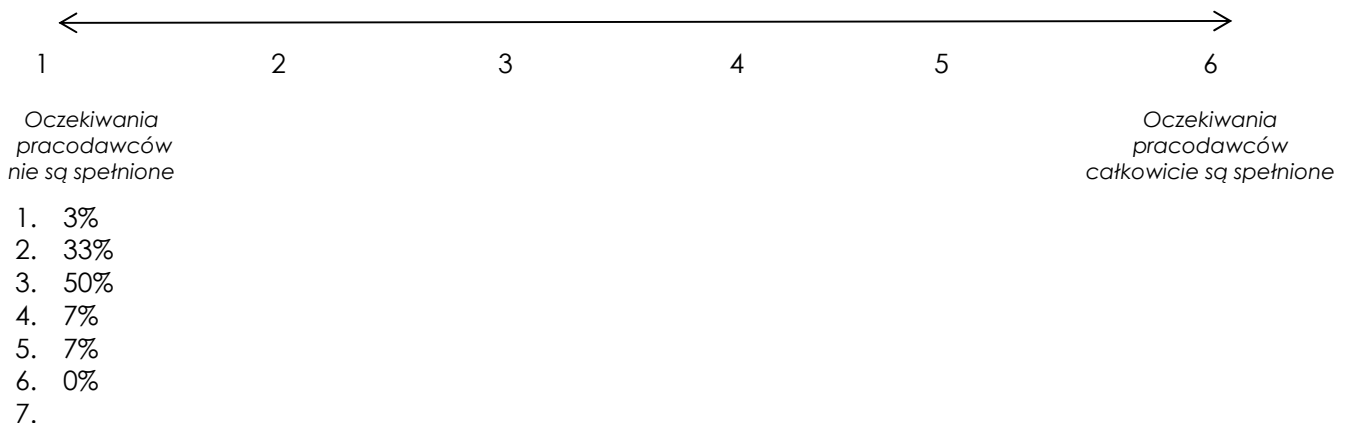

Czy współpraca szkoły zawodowej i zakładów pracy w Państwa kraju jest optymalna?	0%	3%	16%	13%	42%	26%
--	----	----	-----	-----	-----	-----

Uzasadnienie wybranych ocen i komentarze:

- Brak szkół typowo zawodowych. (6)
- Brak dobrze wyposażonych sal warsztatowych. (4)
- Niewystarczająca ilość godzin praktycznych. (4)
- Niewystarczająca ilość praktyk w zakładach pracy. (4)
- Wiele szkół z naszego regionu kształci w zawodach, na które nie ma zapotrzebowania. (3)
- Tylko jedna szkoła współpracuje na stałe z kilkoma zakładami pracy.
- Zakłady pracy niechętnie uczestniczą w projektach współpracy ze szkołami (koszty, brak nauczycieli zawodu).(2)
- Szkoły przygotowują do pracy, tylko problem jest ze znalezieniem praktyk, a także pracy. Stary, nieaktualny system.
- Uczniowie uczą się więcej teorii niż praktyki.
- Uczniowie niechętnie biorą udział w zajęciach, obawiają się, że i tak nie znajdą pracy. Nauczyciele zawodu nie mają styczności z zawodem.
- Brak zajęć z doradcą zawodowym.

2. W jakim stopniu, według Pani/Pana, szkolnictwo zawodowe spełnia oczekiwania rynku pracy? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

Uzasadnienie wyboru:

- Pracodawcy wymagają dłuższej praktyki zawodowej lub doświadczenia zawodowego.
- Powinna być większa współpraca z pracodawcami. Młodzi pracownicy są mało samodzielni, niechętnie się uczą.
- Brak porozumienia z pracodawcami sprawia, że absolwenci nie znajdują zatrudnienia. (3)
- Brakuje wielu potrzebnych zawodów. (6)
- Młodzież opuszcza nasz kraj w poszukiwaniu pracy. Za mało praktyki.
- Przestarzałe standardy. (2)
- Zbyt mała specjalizacja.

3. W jaki sposób według Pana/Pani można udoskonalić kształcenie zawodowe, tak by nabyte w trakcie nauki kwalifikacje były lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy? (można zaznaczyć kilka pozycji)

- poprawa współpracy pomiędzy szkołą a pracodawcami – 28%
- poprawa współpracy wszystkich interesariuszy systemu dualnego – 8%
- rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów – 14%
- realizowanie dodatkowych praktyk zawodowych zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy – 15%
- zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych wobec liczby godzin zajęć teoretycznych- 17%
- zwiększenie liczby godzin zajęć teoretycznych wobec liczby godzin zajęć praktycznych
- zmiany podejścia przedsiębiorców przyjmujących uczniów na naukę zawodu – 18%

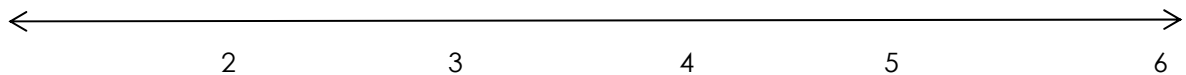
Sugestie:

- Możliwość wykonywania pracy u pracodawcy(4)
- Pracodawca powinien traktować praktykanta jak inwestycję.
- Podejście do praktykanta powinno być otwarte, przyjazne i uczciwe.

4. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?.

- w pracowniach zawodowych w szkole 17%
- u pracodawcy 83%
- inna odpowiedź (jaka?) 0%

5. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną uczniów zdobywaną w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

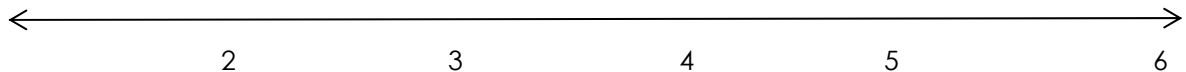

Ocena najniższa

Ocena najwyższa

- 1. 3%
- 2. 7%
- 3. 64%
- 4. 23%
- 5. 3%
- 6. 0%

6. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne uczniów zdobywane w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

Ocena najniższa

Ocena najwyższa

- 1. 7%
- 2. 27%
- 3. 56%
- 4. 3%
- 5. 7%
- 6. 0%

7. Jak ocenia Pani/ Pan obecną sytuację w kształceniu zawodowym?

- Uczniowie nie są wystarczająco przygotowani do pracy.
- Kształcą się w kierunkach, po których brak zatrudnienia.
- Dalekie od potrzeb rynku pracy. (4)
- Mało pieniędzy na szkoły.
- Za mało praktyk. (4)
- Brak nacisku na naukę języków obcych.
- Poziom podstawowy, małe kroczki do przodu.
- Uczniowie nie wykonują samodzielnie pracy na zajęciach praktycznych.
- Dobrze.
- Na nienajlepszym poziomie. (2)
- Zła. Bad.
- Rozmijają się oczekiwania pracodawców i szkół na danym terenie.

8. Co zmieniliby Państwo w dotychczasowym systemie kształcenia zawodowego w Państwa kraju?

- Poprawa praktyk: więcej, lepsza jakość. (12)
- Stała współpraca pracodawców ze szkołami. (11)
- Potrzeba większej ilości szkół zawodowych. More vocational training schools are needed. (10)
- Profesjonalne warsztaty zawodowe. (3)
- Praktyki zawodowe w innym kraju. Vocational training in the other country.
- Dofinansowanie szkół.
- Nowe szkoły, nowi nauczyciele.
- Już na etapie gimnazjum oferować kształcenie zawodowe.
- Mniej przedmiotów ogólnych.

Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Przedsiębiorcy/ pracodawcy		
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638		
DATA	IV 2015	Miejsce	Dolny Śląsk
Płeć	6 KOBIET 18MĘŻCZYŹN		

Uzasadnienie wyboru:

- Pracodawcy oceniają znajomość praktyki. *Employers judges practical skills of workers.*
- Brak koordynacji potrzeb pracowników z systemem szkolenia. *There isn't any coordination of employers' needs with the training system. (5)*
- Słabe przygotowanie lub brak przygotowania do zawodu. *Little or no skills relevant to work. (4)*
- Brak fachowców. *Lack of professionals. (2)*

3. W jaki sposób według Pana/Pani można udoskonalić kształcenie zawodowe, tak by nabyte w trakcie nauki kwalifikacje były lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy? (można zaznaczyć kilka pozycji)

- poprawa współpracy pomiędzy szkołą a pracodawcami 32%
- rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów 7%
- realizowanie dodatkowych praktyk zawodowych zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy 19%
- zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych wobec liczby godzin zajęć teoretycznych
- zwiększenie liczby godzin zajęć teoretycznych wobec liczby godzin zajęć praktycznych 1%
- zmiany prawne przyjazne dla zakładów pracy przyjmujących uczniów na naukę zawodu 17%

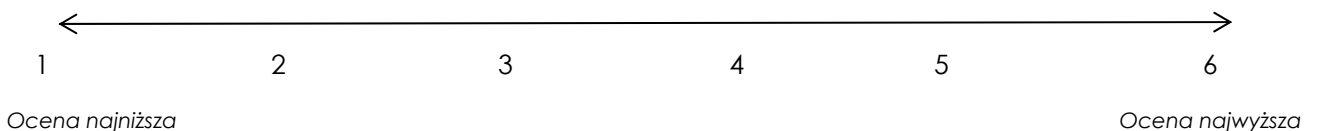
Co powinno się zmienić?

- *Odpłatne praktyki dla uczniów (2)*
- *Opłaty dla pracodawców (6)*
- *Wynagrodzenie dla opiekunów praktykantów.*
- *Ulgi podatkowe dla pracodawców.*
- *Zwiększenie kwalifikacji doradców zawodowych o praktyczną wiedzę o rynku pracy.*

4. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?

- w pracowniach zawodowych w szkole 8%
- u pracodawcy 83%
- inna odpowiedź (jaka?)
 - 1) *W miejscach pracy współpracujących ze szkołą.*
 - 2) *Nauka od pasjonatów.*
 - 3) *Powrót do szkół przyzakładowych gwarantujących zatrudnienie.*

5. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną uczniów zdobywaną w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 3%
- 2. 31%
- 3. 59%
- 4. 7%
- 5. 0%
- 6. 0%

Erasmus+

Brak współpracy pomiędzy instytucjami, pracodawcami i uczniami.
Za krótkie praktyki.
Przypadki fałszowanych praktyk.
Niewystępowanie wielu szkół przygotowujących do zawodu.
Brak wielu profesji.

Zalecenia:

Dla szkół:

Dopasowanie planów nauki zawodu do potrzeb konkretnych, lokalnych pracodawców.

Dłuższa praktyka.

Lepsza współpraca z pracodawcami w zakresie określania potrzeb, celów i ewaluacji praktyk.

Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli zawodu dostosowanie wiedzy do potrzeb pracodawców.

Dla uczniów

Lepsze przygotowywanie się do praktyk.

Zmiana postawy na bardziej otwarte i pozytywne podejście.

Dla pracodawców

Dbłość o atmosferę w miejscu pracy.

Realizacja 100% praktyk.

Danie możliwości spróbowania prawdziwej pracy.

Współpraca ze szkołami i interesariuszami.

Dla interesariuszy

Współpraca ze szkołami i pracodawcami

Część 2 Niemcy

Grupa docelowa	Uczniowie i uczennice szkół zawodowych				
Przyszły zawód	Hotelarze, krawcowe, sprzedawcy, kucharze, obsługa gastronomiczna, pracownicy biurowi, certyfikowani i nie certyfikowani opiekunowie osób starszych, asystenci społeczni, magazynierzy, handlowcy, specjaliści bankowi, pracownicy służby zdrowia, doradcy podatkowi, pracownicy zajmujący się reklamą na samochodach				
Tytuł i numer projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju system dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638				
DATA	IV-V 2015	MIEJSCA	Hamburg Lower Saxony		
Informacja o uczniach Hamburg	Wiek	17-46	Płeć	Kobiety: 45 Mężczyźni:45	

Informacja o uczniach Dolna Saksonia	Wiek	17-57	Płeć	Kobiety:101 Mężczyźni:20
--	-------------	-------	-------------	--------------------------

1. Jakie były najważniejsze czynniki, które zadecydowały o Twoim wyborze ścieżki zawodowej/ nauki w systemie dualnym? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

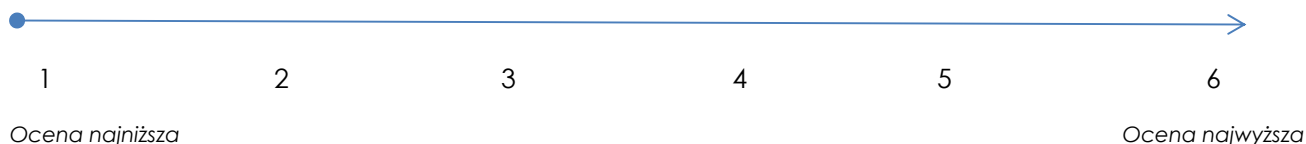
- wpływ doradcy zawodowego 6%
 - wpływ rodziców lub przyjaciół 15%
 - wpływ nauczycieli ze szkoły podstawowej 4%
 - chęć zdobycia dobrze płatnego zawodu 9%
 - perspektywa szybszego usamodzielnienia się 4%
 - możliwości stałego zatrudnienia 19%
 - był to mój własny wybór 29%
 - inny czynnik (jaki?) 10%
- brak możliwości zatrudnienia w państwie pochodzenia, dogodny transport do pracy

2. Czy jesteś zadowolona/ zadowolony ze swojej nauki zawodu? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 1%
- 2. 4%
- 3. 10%
- 4. 29%
- 5. 43%
- 6. 13%

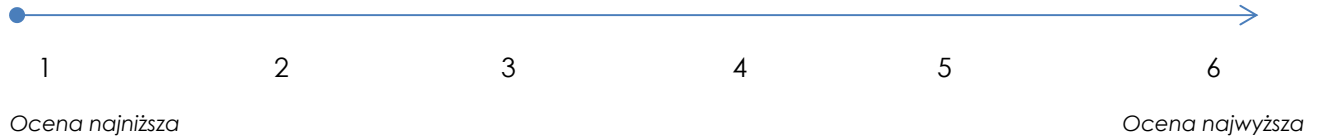
3. Jak oceniasz zajęcia w Twojej szkole zawodowej w kontekście przygotowania do wykonywania zawodu, którego się uczysz? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 1%
- 2. 2%
- 3. 15%
- 4. 34%
- 5. 40%
- 6. 9%

4. Jak oceniasz swoją praktyczną naukę zawodu przedsiębiorcy w kontekście przygotowania do jego wykonywania? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 0%
- 2. 6%
- 3. 14%
- 4. 28%
- 5. 39%
- 6. 13%

5. Czy czujesz się dobrze w swoim zakładzie pracy? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 0%
- 2. 10%
- 3. 12%
- 4. 12%
- 5. 37%
- 6. 29%

Uzasadnienie wyboru:

Brak właściwego podejścia do praktykantów.

Zła atmosfera w pracy.

Nie zawsze w pracy są dobre relacje, opiekunowie praktyk nie są wystarczająco wymagający.

6. Kto lepiej wspiera Cię w nauce zawodu?

- Zakład pracy 37%
- Szkoła zawodowa 21%
- Inne instytucje takie jak Grone 21%
- Wszyscy wymienieni w równym stopniu 21%

7. Jak oceniasz proporcje pomiędzy teoretyczną a praktyczną nauką zawodu w systemie dualnym?

- Uważam, że są optymalne 39%
- Powinno być jeszcze więcej praktyki 24%
- Powinno być więcej teorii 18%
- Nie mam zdania 19%

8. Co jest według Ciebie pozytywne w Twojej nauce zawodu?

Dobra atmosfera w pracy. Miło tu przebywać. Fajni, uprzejmi i gotowi do pomocy współpracownicy. Dobre relacje pomagają przyswoić wiedzę. Pomoc i wsparcie.

Wielorakie formy kształcenia. Dobre doświadczenie praktyczne. Wszystkie materiały teoretyczne są ujęte podczas praktyk. Powtórzenie pomaga w przyswajaniu treści nauczania.

Zakład pracy zapewnia wszystkie niezbędne materiały. Materiał jest bardzo szeroki, ale jest dobrze wyjaśniony, więc uczniowie mogą uczyć się przez działanie i wykonywanie różnych czynności.

Lepsze perspektywy w życiu. Usamodzielnienie, szansa na zdobycie cennego doświadczenia i nowych przyjaciół. Więcej pieniędzy.

Można się wiele nauczyć o życiu prywatnym, a także o życiu codziennym. Możemy zdecydować się na siebie, co możemy zrobić i co należy odrzucić.

Fakt, że jest to 30 dni urlopu.

Dobre proporcje między teorią a praktyką.

Dużo czasu na naukę.

Egzaminy zawodowe. Dla ludzi z różnych kultur uczenie się języka i kultury przebiega szybciej.

Grupa Docelowa	Nauczyciele i dyrektorzy szkół zawodowych			
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638			
DATA	IV-V 2015	Miejsce	Hamburg, Niemcy Dolna Saksonia, Niemcy	
Nauczyciele Dyrektorzy	Doświadczenie zawodowe	4-35 lat	Płeć	7 KOBIET 2 MĘŻCZYŹN

1. Ogólna ocena metod organizacji praktycznej nauki zawodu w szkole	Zdecydowanie TAK (6)	raczej TAK (5)	Częściowo (4)	nie mam zdania (3)	raczej NIE (2)	Zdecydowanie NIE (1)
Czy szkoła, w której Pan/Pani pracuje dobrze przygotowuje uczniów do potrzeb rynku pracy?	23%	56%	18%	0%	3%	0%
Czy teoretyczna nauka zawodu w Państwa szkole dostosowane są do potrzeb pracodawców?	19%	54%	22%	0%	0%	0%
Czy według Pana/Pani organizacja nauki zawodu w Państwa kraju jest optymalna?	42%	32%	37%	0%	2%	0%

Uzasadnienie wybranych ocen i komentarze:

Słabe punkty:

Studenci są niezadowoleni przede wszystkim z faktu, że w trakcie praktyk zawodowych są traktowani jako tania siła robocza.

Treści programowe są częściowo nieaktualne. Formy pracy się zmieniają, a szkoły nie może nadążyć z programem.

Małe doświadczenie praktyczne. Brak personelu w placówkach często prowadzi do zaniedbań. i Zbyt wielu studentów, zbyt mała liczba nauczycieli.

Zbyt ogólna treść szkolenia, zbyt teoretyczne.

Rzeczywisty kontakt z niektórymi trudnymi sytuacjami następuje dopiero po rozpoczęciu pracy.

Nie zawsze teoria jest zbliżona do praktyki.

Zbyt mało indywidualnego wsparcia i wsparcia ukierunkowanego na słabego ucznia.

Na poziomie szkoły postawa uczniów często musi być oceniona jako przeciętna, co prowadzi do zniechęcenia i rezygnacji z dalszej nauki.

Mocne strony:

Jeśli uczniowie, jak w naszej szkole, są dobrze przygotowani do rozmów o pracę i prezentacji swojej osoby, to i uczniowie i pracodawcy są zadowoleni. Uczniowie mówią nam, że organizacja nauki jest jasna i dobra.

Istniejący system dualny jest bardzo dobry. Okres bezpośrednio przypadający po nauce zawodu, moim zdaniem, jest najbardziej trudny dla absolwentów

Części: praktyczna i teoretyczna są zrównoważone, praktyka odbywa się w miejscu pracy, więc uczniowie od początku mają okazję wyrobić sobie odpowiednie mentalne podejście do pracy i poznać aktualne techniki.

Praktyki zawodowe w miejscu pracy koncentrują się na praktyce, nauka teoretyczna zamiennie występuje w szkole i miejscu pracy. Uczniowie przechodzą przez wszystkich działu w firmie - nabywają kompetencje techniczne - dobre szanse zatrudnienia i szybszej kariery. Intensywny kontakt między szkołą a miejscem pracy, szybkie przejście od teorii do praktyki w szkole.

Praktyka poprzez zajęcia zorientowane na działania.

Dzięki różnicowaniu teorii i praktyki, uczniowie mogą spróbować dopasować i ocenić swoją wiedzę w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.

Rynek pracy potrzebuje specjalistów. Istnieje duże wsparcie ze strony państwa i pracodawców.

Doskonały staż dla specjalistów, podniesienie kompetencji, by pracować w zawodzie i zyskać niezależność w miejscu pracy. Kształcenie ustawiczne również na niższych poziomach kwalifikacji. Pozytywne informacje zwrotne od pracodawców.

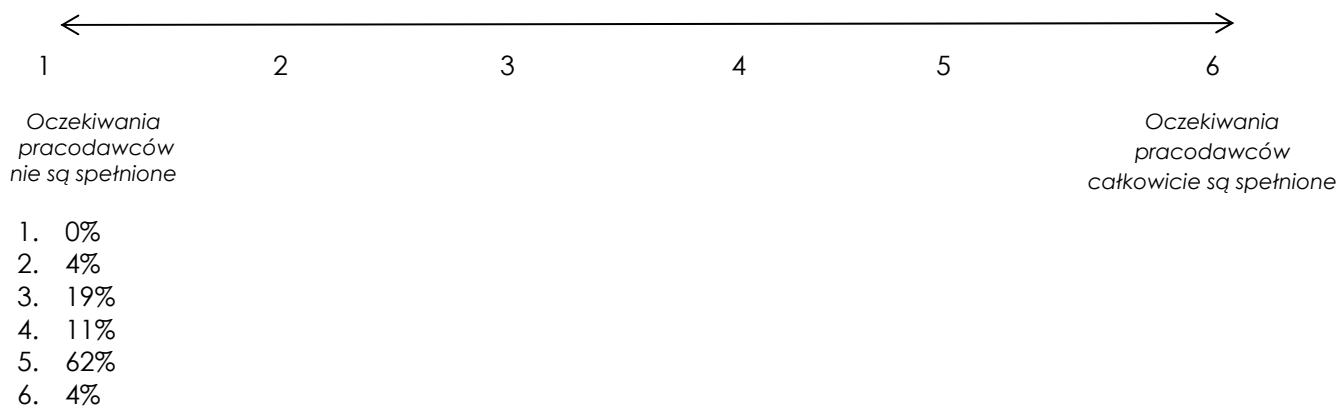
Sugestie:

- Nie jest możliwe, aby dopasować każdego do każdej pracy. Konkretna treść musi być przedstawiona w miejscu pracy = podwójne szkolenia.
- Moim zdaniem, problem polega na tym, że landy pracują na własną rękę w zakresie edukacji. Byłoby pożądane, aby kształcenie zawodowe być ujednoczone dla całego kraju.
- Przygotowanie jest optymalne, lecz niestety nie wszystkie procesy mogą być przeprowadzane w szkole. Często jednak zajęcia szkolne są zbieżne z potrzebami pracodawcy. Czasami trudno jest przeprowadzić w pracy szereg procesów nauczania, wiele nowych zadań uczniowie muszą opanować w krótkim czasie.
- Można poprawić podejście pedagogiczne do wprowadzania szkolenia zawodowego.
- Plany kształcenia powinny być w znacznym stopniu dostosowane do zmieniających się potrzeb społecznych.
- Oczekiwania rynku pracy są spełnione. Ale każdy uczeń po ukończeniu nauki powinien mieć wystarczająco dużo czasu, by wdrożyć się do nowych wymogów. W wielu zakładach pracy uczniowie nie mają takich możliwości.
- Jest różnica pomiędzy popytem i podażą w odniesieniu do praktyk. Dlatego istnieje potrzeba kompromisów, które nie zawsze są wystarczająco spełniają oczekiwania obu stron.
- Rynek pracy zmienia się i jest to widoczne tylko z punktu widzenia sytuacyjnego. Można rozpoznać trendy, ale nie może spełnić oczekiwań.

2. Ogólna ocena metod organizacji nauki zawodu w Państwa kraju	Zdecydowanie TAK (6)	raczej TAK (5)	Częściowo (4)	nie mam zdania (3)	raczej NIE (2)	Zdecydowanie NIE (1)
Czy szkoły zawodowe dobrze przygotowują uczniów do potrzeb rynku pracy?	15%	54%	27%	0%	0%	4%
Czy organizacja praktycznej nauki zawodu dobrze przygotowuje uczniów na potrzeby rynku pracy?	37%	48%	15%	0%	0%	0%
Czy współpraca szkoły zawodowej i zakładów pracy w Państwa kraju jest optymalna?	15%	38%	39%	0%	8%	0%

2. W jakim stopniu, według Pani/Pana, szkolnictwo zawodowe spełnia oczekiwania rynku pracy? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

3. W jaki sposób według Pana/Pani można udoskonalić kształcenie zawodowe, tak by nabyte w trakcie nauki kwalifikacje były lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy? (można zaznaczyć kilka pozycji)

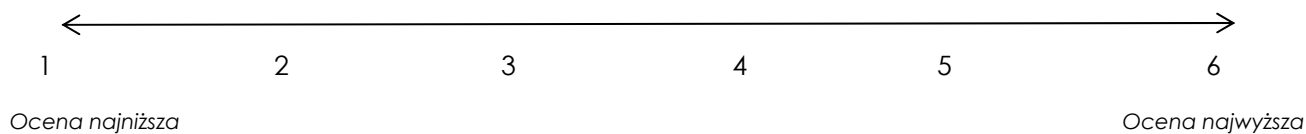
- poprawa współpracy pomiędzy szkołą a pracodawcami 18%
- poprawa współpracy wszystkich interesariuszy systemu dualnego 20%
- rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów 26%
- realizowanie dodatkowych praktyk zawodowych zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy 21%
- zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych wobec liczby godzin zajęć teoretycznych 1%
- zmiany podejścia przedsiębiorców przyjmujących uczniów na naukę zawodu 14%

4. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?

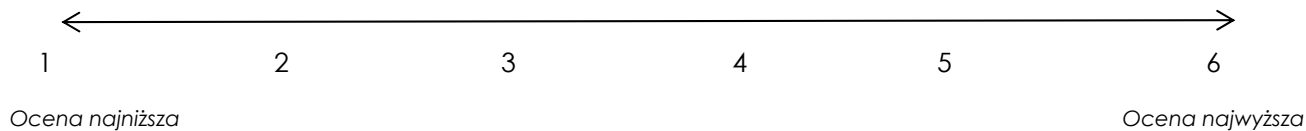
- w pracowniach zawodowych w szkole 10%
- u pracodawcy 60%
- inne odpowiedzi 5%

5. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną uczniów zdobywaną w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 0%
- 2. 0%
- 3. 12%
- 4. 24%
- 5. 56%
- 6. 8%

6. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne uczniów zdobywane w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 0%
- 2. 2%
- 3. 4%
- 4. 14%
- 5. 64%
- 6. 14%

Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Przedsiębiorcy/ pracodawcy		
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638		
DATA	IV-V 2015	Miejsce	Dolna Saksonia, Hamburg, Niemcy

Płeć	32 KOBIEȚ 19 MEȚCZYŹN	
------	-----------------------	--

1. Ogólna ocena metod organizacji nauki zawodu w szkołach	Zdecydowanie TAK (6)	raczej TAK (5)	Częściowo (4)	nie mam zdania (3)	raczej NIE (2)	Zdecydowanie NIE (1)
Czy szkoły zawodowe dobrze przygotowują uczniów do potrzeb rynku pracy?	4%	43%	47%	4%	2%	0%
Czy program nauczania w szkołach zawodowych jest odpowiednio dopasowany do praktycznej nauki zawodu w zakładzie pracy?	28%	53%	16%	0%	3%	0%
Czy praktyczna nauka zawodu dostosowana jest do potrzeb rynku pracy?	10%	56%	8%	26%	0%	0%

2. W jaki sposób według Pana/Pani można udoskonalić kształcenie zawodowe, tak by nabyte w trakcie nauki kwalifikacje były lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy? (można zaznaczyć kilka pozycji)

- poprawa współpracy pomiędzy szkołą a pracodawcami 26%
- rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów 26%
- realizowanie dodatkowych praktyk zawodowych zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy 28%
- zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych wobec liczby godzin zajęć teoretycznych 0%
- zwiększenie liczby godzin zajęć teoretycznych wobec liczby godzin zajęć praktycznych 3%
- zmiana nastawienia pracodawców przyjmujących uczniów na praktyki 8%
- zmiany prawne przyjazne dla zakładów pracy przyjmujących uczniów na naukę zawodu (Co powinno się zmienić?) 0%

3. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?.

- w pracowniach zawodowych w szkole 14%
- u pracodawcy podczas praktyki zawodowej 79%

- Praktyki czasami rozmiągają się z rzeczywistością
- Bardzo trudno dotrzeć do słabszych uczniów
- Słabsi uczniowie nie są w stanie poradzić sobie z wymaganiami pracy. Tutaj należy przemyśleć treść i zasady edukacji prozawodowej.

Rynek pracy w Niemczech charakteryzuje teraz nieco paradoksalny rozwój: Mimo pozytywnego rozwoju liczby nowo zawieranych umów w sprawie kształcenia zawodowego w ramach określonego zawodu, w ubiegłym roku miał najniższy wskaźnik od czasu zjednoczenia Niemiec. Jednocześnie pojawia się coraz więcej wolnych miejsc dla praktyk, które są oferowane przez zakłady pracy i istnieje coraz więcej ludzi, którzy są zainteresowani rozpoczęciem stażu, ale nie mogą znaleźć odpowiedniego miejsca.

Powody problemów z dopasowaniem zawodu

Szkolenie zawodowe straciło swoją atrakcyjność i jest postrzegane przez wielu młodych ludzi, jako sytuacja bez wyjścia. Istnieje potrzeba łączenia różnych systemów kształcenia i włączenia umiejętności pozyskanych w trakcie zmiany sposobu kształcenia. Rola rodziców jest również przyczyną problemu, ponieważ rodzice w około 80% decydują o wyborze zawodu przez ich dziecko i zmuszają swoje dzieci do ścieżek edukacyjnych, które do nich nie pasują.

Zalecenia:

Kształcenie zawodowe musi iść z duchem czasu. Oznacza to, że musi dać młodym ludziom decydującym się na szkolenie zawodowe wiele możliwości na przykład: podczas stażu (dodatkowe kwalifikacje dla osób lepszych; możliwości nauki zawodu, możliwość połączenia edukacji zawodowej ze szkolnictwem wyższym). Szkolnictwo zawodowe musi być otwartym, przepuszczalnym i elastycznym systemem, w którym przejście między ścieżkami edukacji jest możliwe, ale również dopuszcza się przejścia pomiędzy systemami edukacji (dostęp do szkolnictwa wyższego) poprzez uznawanie- certyfikowanie nabytych kompetencji. Atrakcyjność kształcenia zawodowego musi być podniesiona, zwłaszcza w nowych krajach UE. Nadal to nie jest to możliwe w ramach ścieżki kształcenia zawodowego w ciągu 1-2 lat, tak jak to jest na Łotwie i Litwie. Trzeba zaoferować szkolenia zawodowe, które w późniejszej pracy życia będziemy alternatywą dla faz bezrobocia. Dane statystyczne pokazują, że taki "krótki" staż rzeczywiście integruje młodzież z systemem kształcenia zawodowego, jednakże tylko dostarcza ograniczoną wiedzę i umiejętności, dzięki czemu nie są dopasowane do różnych obszarów działalności zawodowej, a później często osoby te są dotknięte bezrobociem. Atrakcyjność kształcenia zawodowego powinna być osiągnięta poprzez podniesienie jakości

- Ponieważ kształcenie zawodowe odbywa się głównie w miejscu pracy, to jest rzeczywiście szczególnie dobry system kształcenia zawodowego dla rynku pracy, zwłaszcza w porównaniu z innymi krajami europejskimi.
- Inne zawody mogą być prowadzone krok po kroku (sprzedawca / kupiec w handlu detalicznym)
- Poprawa możliwości dostępu do miejsca szkolenia zawodowego. Należy użyć każdy potencjalny; wolne możliwości wzbogacania przejście z systemu kształcenia zawodowego

do systemu szkolnictwa wyższego. Zwiększanie możliwości przejścia od praktyki do szkolnictwa wyższego i odwrotnie jest bardzo ważne dla sprawiedliwości i bezpieczeństwa specjalistów społecznych czy byłoby, aby konkurować

- Różnicowanie kształcenia zawodowego: a) uczniów słabszych b) Normalne szkolenie zawodowe c) osobą silniejszą w nauce z pełną przepuszczalność każdej drodze, a nasze uznanie cła edukacji.
- Stworzenie kryteriów dostępu do kształcenia zawodowego, innych dla każdego zawodu. Uczeń powinien dowiedzieć się, co pasuje do jego talentów i umiejętności, i przeanalizować różne ścieżki zawodowe, by móc osiągnąć wszystkie możliwe kwalifikacje. Zaangażowanie w prawdziwą pracę, ciągłe nabywanie umiejętności również po zakończeniu praktyk byłoby rozpoczęciem pierwszej ścieżki kariery. Bardzo silna motywacja do rozpoczęcia dualnych studiów licencjackich.
- Równość szans! Szkolenie zawodowe dla wszystkich młodych ludzi: Wsparcie i pomoc dla słabszych i silniejszych w nauce. Przepuszczalność systemu szkolenia zawodowego. Nabywane umiejętności powinny być rozpoznawania i dodawane w celu wykorzystania ich dla kariery.
- Lepsza sieć partnerów kształcenia zawodowego (miejsca pracy, szkoły, biura). Więcej środków w celu przygotowania zawodowego. Praktyka zawodowa zorientowana na szkolenie.
- Dodawanie treści kształcenia zawodowego w niektórych zawodach (zwłaszcza w zawodach połączonych) prowadzi do przeciążenia, zwłaszcza słabszych uczniów.
- Sektory mniej znanych i nie lubianych zawodów mają coraz większe trudności, aby znaleźć odpowiednie uczniów. Powinna zostać przeprowadzona promocja tych sektorów.
- Zapotrzebowanie na pracowników rośnie. Zatrudniani są słabsi uczniowie. Wtedy istnieje większe zapotrzebowanie na wsparcie finansowe, a mniejsze firmy nie mogą tego zapewnić.

Część 3 Dania

Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Uczennice i uczniowie szkół zawodowych		
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638		
DATA	IX 2015	Miejsce	Dania
ILOŚĆ OS.	60		
	Zawód, którego się uczysz	mechanik samochodowy, kucharz, piekarz, mechanik, cieśla	

1. Jakie były najważniejsze czynniki, które zadecydowały o Twoim wyborze ścieżki zawodowej/ nauki w systemie dualnym? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- wpływ doradcy zawodowego 3%
- wpływ rodziców 0%
- wpływ nauczycieli ze szkoły podstawowej 4%
- wpływ koleżanek i kolegów 2%
- chęć zdobycia dobrze płatnego zawodu 17%
- perspektywa szybszego usamodzielnienia się 3%
- możliwości stałego zatrudnienia 7%
- był to mój własny wybór 59%
- inny czynnik (jaki?) 1%

2. Czy jesteś zadowolona/ zadowolony ze swojej nauki zawodu? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 2%
- 2. 4%
- 3. 9%
- 4. 28%
- 5. 33%
- 6. 24%

3. Jak oceniasz zajęcia w Twojej szkole zawodowej w kontekście przygotowania do wykonywania zawodu, którego się uczysz? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 1%
- 2. 11%
- 3. 37%
- 4. 27%
- 5. 23%
- 6. 1%

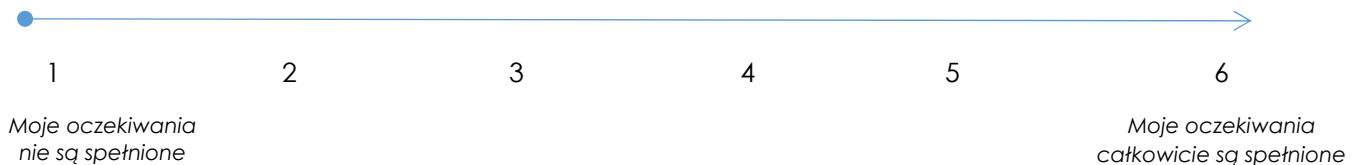

4. Jak oceniasz swoją praktyczną naukę zawodu przedsiębiorcy w kontekście przygotowania do jego wykonywania? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 1%
- 2. 3%
- 3. 15%
- 4. 28%
- 5. 40%
- 6. 13%

5. Czy czujesz się dobrze w swoim zakładzie pracy? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 3%
- 2. 18%
- 3. 17%
- 4. 20%
- 5. 21%
- 6. 21%

6. Kto lepiej wspiera Cię w nauce zawodu?

- Zakład pracy 18%
- Szkoła zawodowa 8%
- Oba wymienione miejsca 74%

1. Jak oceniasz proporcje pomiędzy teoretyczną a praktyczną nauką zawodu w systemie dualnym?

- Uważam, że są optymalne 77%
- Powinno być jeszcze więcej praktyki 9%
- Powinno być więcej teorii 14%
- Nie mam zdania 0%

2. Co jest według Ciebie pozytywne w Twojej nauce zawodu?

- Naprawiam samochody.
- Mamy krótki okres nauki w szkole (5 tygodni), a potem uczymy się czynnie.
- Mogę łączyć pracę z pasją.
- To szkoła i to jest w porządku, ale jest trochę nudno.

9. Co chciałbyś lub co można byłoby według Ciebie poprawić w Twojej nauce zawodu?

Wyznaczając konkretne wymagania w trakcie przyjmowania do szkoły, nie każdy jest wystarczająco sprawny, aby być mechanikiem. Większe możliwości specjalizacji.

Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Nauczyciele i dyrektorzy szkół zawodowych				
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638				
DATA	IX 2015	Miejsce	Dania		
Nauczyciele i Dyrektorzy	Ilość osób	25			

1. Ogólna ocena metod organizacji praktycznej nauki zawodu w szkole	Zdecydowanie TAK (6)	raczej TAK (5)	Częściowo (4)	nie mam zdania (3)	raczej NIE (2)	Zdecydowanie NIE (1)
Czy szkoła, w której Pan/Pani pracuje dobrze przygotowuje uczniów do potrzeb rynku pracy?	3%	47%	30%	20%	0%	0%
Czy metody teoretycznej nauki zawodu w Państwa szkole dostosowane są do potrzeb pracodawców?	10%	13%	60%	17%	0%	0%
Czy według Pana/Pani organizacja nauki zawodu w Państwa kraju jest optymalna?	3%	13%	54%	20%	10%	0%

2. Proszę ocenić czas trwania praktycznej nauki zawodu w programie nauczania realizowanym przez Państwa uczniów.

- liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest za mała 60%
- liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest odpowiednia dla zdobycia umiejętności zawodowych 20%
- trudno powiedzieć 20%

3. Jakie proporcje między praktyczną a teoretyczną nauką zawodu są według Pani/Pana optymalne? Proszę podać ilość dni nauki teoretycznej i praktycznej.

Bez odpowiedzi 9%

Praktyka zawodowa przez 1 miesiąc w każdym semestrze (6)

2 miesiące w roku (5)

Praktyka w stosunku do teorii 2:3 (4)

2 tygodnie praktyki w każdym semestrze daje lepsze możliwości samorozwoju

Nie wiem (9)

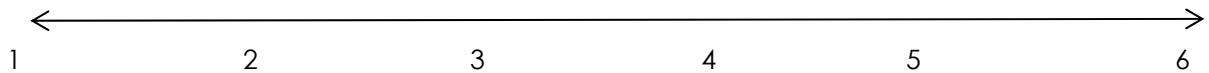
4. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?

w pracowniach zawodowych w szkole 46%

u pracodawcy 54%

inna odpowiedź 0%

5. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną swoich uczniów zdobytą podczas nauki w szkole? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

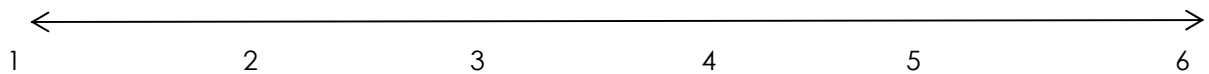

Ocena najniższa

Ocena najwyższa

- 1. 0%
- 2. 3%
- 3. 3%
- 4. 34%
- 5. 60%
- 6. 0%

6. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne swoich uczniów nabyte podczas nauki w szkole? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 0%
- 2. 0%
- 3. 3%
- 4. 30%
- 5. 67%
- 6. 0%

7. Czy ma Pani/ Pan jeszcze inne uwagi dotyczące dualnego systemu kształcenia?

NIE 100%

Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Przedstawiciele instytucji okołobiznesowych/ interesariusze współpracy edukacji i rynku pracy		
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638		
DATA	IX 2015	Miejsce	Dania
Ilość osób	12		

1. Ogólna ocena metod organizacji nauki zawodu w Państwa kraju	Zdecydowanie TAK (6)	raczej TAK (5)	Częściowo (4)	nie mam zdania (3)	raczej NIE (2)	Zdecydowanie NIE (1)
Czy szkoły zawodowe dobrze przygotowują uczniów do potrzeb rynku pracy?	10%	23%	35%	25%	5%	5%
Czy organizacja praktycznej nauki zawodu dobrze przygotowuje uczniów na potrzeby rynku pracy?	5%	15%	40%	30%	0%	0%
Czy współpraca szkoły zawodowej i zakładów pracy w Państwa kraju jest optymalna?	10%	25%	40%	25%	0%	0%
Czy uczniowie są zadowoleni z organizacji nauki zawodu	5%	20%	50%	25%	0%	0%
W jakim stopniu praktyki spełniają oczekiwania rynku pracy	4%	30%	40%	23%	3%	0%

2. W jaki sposób według Pana/Pani można udoskonalić kształcenie zawodowe, tak by nabyte w trakcie nauki kwalifikacje były lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy? (można zaznaczyć kilka pozycji)

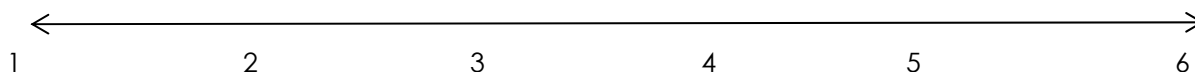
- poprawa współpracy pomiędzy szkołą a pracodawcami 20%
- poprawa współpracy wszystkich interesariuszy systemu dualnego 0%
- rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów 24%
- realizowanie dodatkowych praktyk zawodowych zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy 21%
- zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych wobec liczby godzin zajęć teoretycznych 14%
- zmiany podejścia przedsiębiorców przyjmujących uczniów na naukę zawodu 14%
- konsultacje na temat programów nauczania z pracodawcami 14%

3. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?

- w pracowniach zawodowych w szkole 10%
- u pracodawcy w formie praktyk zawodowych 35%
- w obu tych miejscach 55%

4. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną uczniów zdobywaną w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

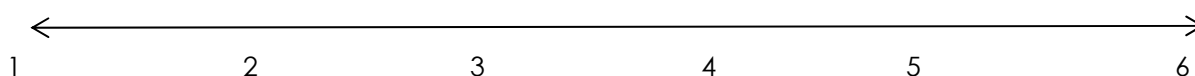

Ocena najniższa

Ocena najwyższa

- 1. 5%
- 2. 5%
- 3. 30%
- 4. 40%
- 5. 15%
- 6. 5%

5. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne uczniów zdobywane w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

Ocena najniższa

Ocena najwyższa

- 1. 5%
- 2. 5%
- 3. 20%
- 4. 45%
- 5. 20%
- 6. 5%

Badanie ankietowe

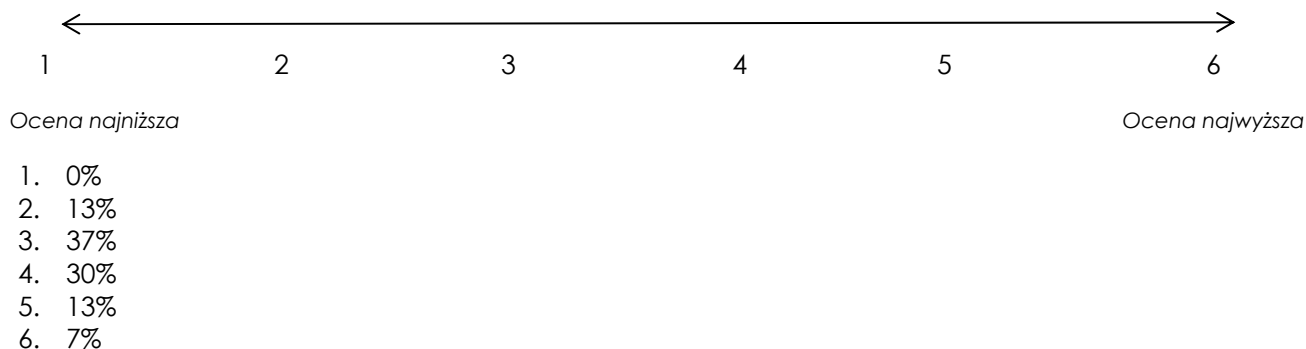
Grupa Docelowa	Przedsiębiorcy/ pracodawcy		
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638		
DATA	IX 2015	Miejsce	Dania
Ilość osób	15		

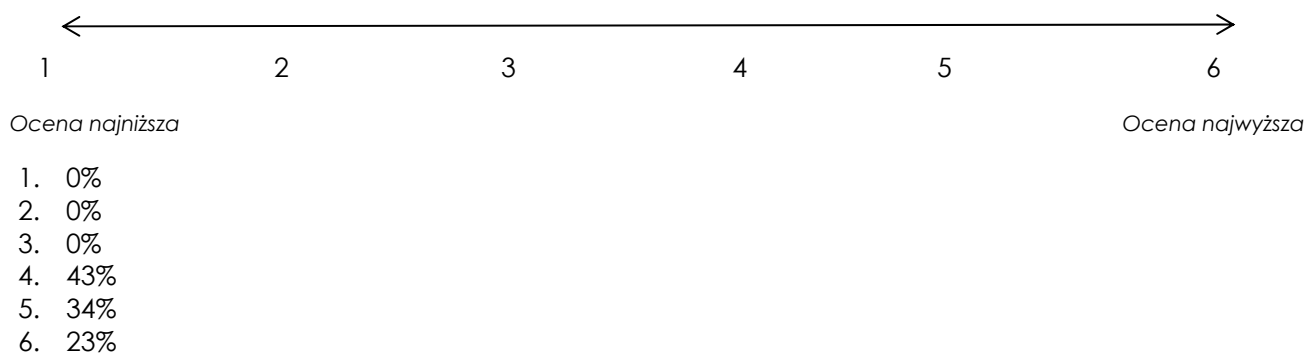
4. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?

- w pracowniach zawodowych w szkole 0%
- u pracodawcy na praktykach zawodowych 53%
- w obu tych miejscach 57%

5. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną uczniów zdobywaną w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

6. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne uczniów zdobywane w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

8. Jak widzi Pani/ Pan rolę swojego przedsiębiorstwa w systemie dualnym?

Tylko we współpracy ze szkołami można stworzyć dobrego rzemieślnika.

Podsumowanie

Rezultaty tych badań wskazują wysoki poziom satysfakcji wszystkich grup docelowych. Co więcej, dowodzą, że równowaga pomiędzy czasem nauki w szkole i czasem praktyk jest zadowalająca dla wszystkich badanych grup.

Ogólnie rzecz biorąc, badania pokazują, że system zawodowy jest dobry zarówno wśród studentów, wychowawców, firm i interesariuszy edukacyjnych.

Na podstawie tego badania można stwierdzić i jest to opinia we wszystkich grup, że system kształcenia zawodowego w naszym regionie daje uczniom odpowiednie umiejętności do potrzeb rynku pracy.

Jednak należy zauważyć, że badanie to nie daje pełnego obrazu duńskiego systemu edukacji zawodowej w związku z tym zamierzamy też zrobić badania bibliograficzne, by stworzyć zalecenia dotyczące sposobu poprawy systemu kształcenia zawodowego w Danii.

Część 4 Litwa

Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Uczennice i uczniowie szkół zawodowych			
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638			
DATA	IV-V 2015	Miejsce	Litwa	
METRYCZKA UCZNIA	Wiek	18-30	Płeć	20 KOBIETA 80 MĘŻCZYZNA
	Zawód, którego się uczysz	Mechanik, księgowy, ślusarz, kierowca, kucharz		

1. Czy jesteś zadowolona/ zadowolony ze swojej nauki zawodu? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

Ocena najniższa

Ocena najwyższa

- 1. 4%
- 2. 4%
- 3. 20%
- 4. 24%
- 5. 24%
- 6. 16%

Brak odpowiedzi 8%

3. Jak oceniasz zajęcia w Twojej szkole zawodowej w kontekście przygotowania do wykonywania zawodu, którego się uczysz? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

Ocena najniższa

Ocena najwyższa

Erasmus+

1. 0%
2. 12%
3. 12%
4. 20%
5. 36%
6. 12%

Brak odpowiedzi 8%

4. Jak oceniasz swoją praktyczną naukę zawodu przedsiębiorcy w kontekście przygotowania do jego wykonywania? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

Ocena najniższa

Ocena najwyższa

1. 8%
2. 0%
3. 32%
4. 8%
5. 8%
6. 40%

Bez odpowiedzi 4%

5. Czy czujesz się dobrze w swoim zakładzie pracy? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

Moje oczekiwania
nie są spełnione

Moje oczekiwania
całkowicie są spełnione

1. 8%
2. 4%
3. 24%
4. 16%
5. 8%
6. 32%

6. Kto lepiej wspiera Cię w nauce zawodu?

- Zakład pracy 52%
- Szkoła zawodowa 44%
- Nie wiem 4%

7. Jak oceniasz proporcje pomiędzy teoretyczną a praktyczną nauką zawodu w systemie dualnym?

Erasmus+

- Uważam, że są optymalne 14%
- Powinno być jeszcze więcej praktyki 44%
- Powinno być więcej teorii 12%
- Nie mam zdania 24%
- Bez odpowiedzi 4%

8. Co jest według Ciebie pozytywne w Twojej nauce zawodu?

- Praktyka 34%
- Szybko uczę się zawodu 6%
- Pomoc ze strony nauczycieli 8%
- Dobra praca 8%
- Nic 3 %
- Bez odpowiedzi 41%

9. Co chciałbyś lub co można byłoby według Ciebie poprawić w Twojej nauce zawodu?

- Więcej praktyk 34%
- Więcej praktyk w zakładzie pracy 6%
- Praktyczne umiejętności 18%
- Mniej teorii 21%
- Bez odpowiedzi 21%

Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Nauczyciele i dyrektorzy szkół zawodowych			
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638			
DATA	IV-V 2015	Miejsce	Litwa	
Nauczyciele Dyrektorzy	Doświadczenie zawodowe	3-35 lat	Płeć	16 KOBIEŃ 84 MĘŻCZYŹN

1. Ogólna ocena metod organizacji praktycznej nauki zawodu w szkole	Zdecydowanie TAK (6)	raczej TAK (5)	Częściowo (4)	nie mam zdania (3)	raczej NIE (2)	Zdecydowanie NIE (1)
Czy szkoła, w której Pan/Pani pracuje dobrze przygotowuje uczniów do potrzeb rynku pracy?	64%	16%	20%	0%	0%	0%
Czy metody teoretycznej nauki zawodu w Państwa szkole dostosowane są do potrzeb pracodawców?	34%	34%	26%	3%	3%	0%
Czy według Pana/Pani organizacja nauki zawodu w Państwa kraju jest optymalna?	3%	34%	46%	0%	10%	3%
Czy według Pani/Pana uczniowie są zadowoleni ze sposobu organizacji praktycznej nauki zawodu?	20%	40%	34%	0%	3%	3%

Komentarze:

Po zakończeniu nauki w szkole uczniowie nie mają problemów ze znalezieniem pracy. Nie ma wystarczająco dobrych materiałów na praktyki.

Lekcje teoretyczne są powiązane z potrzebami rynku.

Praktyki są całkiem dobre, są powiązane z oczekiwaniami klientów.

W państwie jest za dużo szkół zawodowych.

Sugestie:

Teoria do praktyki 1:5

Teoria do praktyki 1:4

Teoria do praktyki 1:2

Pół na pół

Najbardziej optymalny stosunek to 70% praktyki i 30 % teorii

2. Proszę ocenić czas trwania praktycznej nauki zawodu w programie nauczania realizowanym przez Państwa uczniów.

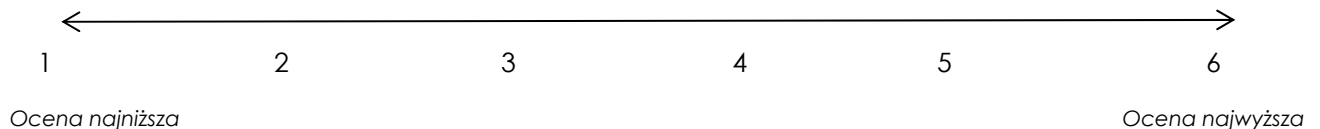
- liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest za mała 24%
- liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest za duża 4%
- liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest odpowiednia dla zdobycia umiejętności zawodowych 6%
- trudno powiedzieć 8%

3. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?.

- w pracowniach zawodowych w szkole 20%
- u pracodawcy 80%

4. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne swoich uczniów nabyte podczas nauki w szkole? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

- 1. 5%
- 2. 9%
- 3. 14%
- 4. 19%
- 5. 24%
- 6. 29%

5. Czy ma Pani/ Pan jeszcze inne uwagi dotyczące dualnego systemu kształcenia?

TAK 12%

NIE 88%

Komentarze:

Nie ma przepisów prawnych dotyczących systemu dualnego w naszym kraju.

Zakład pracy musi być bardzo nowoczesny, ale przy małych firmach w małych miasteczkach trudno znaleźć takie miejsca.

Osoba chętna do pracy z uczniami podczas praktyk w zakładzie pracy powinna uczęszczać na kursy pedagogiczne.

Konieczne jest, by opracować zasady wynagrodzenia dla nauczycieli zawodu, ponieważ system dualny spowoduje, że zmarnują wiele godzin i otrzymają mniejsze wynagrodzenie.

Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Przedstawiciele instytucji okołobiznesowych/ interesariusze współpracy edukacji i rynku pracy		
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638		
DATA	IV-V 2015	Miejsce	Litwa

2. Ogólna ocena metod organizacji nauki zawodu w Państwa kraju	Zdecydowanie TAK (6)	raczej TAK (5)	Częściowo (4)	nie mam zdania (3)	raczej NIE (2)	Zdecydowanie NIE (1)
Czy szkoły zawodowe dobrze przygotowują uczniów do potrzeb rynku pracy?	0%	13%	37%	0%	40%	10%
Czy organizacja praktycznej nauki zawodu dobrze przygotowuje uczniów na potrzeby rynku pracy?	29%	24%	19%	14%	9%	5%
Czy współpraca szkoły zawodowej i zakładów pracy w Państwa kraju jest optymalna?	0%	25%	75%	0%	0%	0%
Komentarze: <i>Młodzi ludzie nie mają motywacji do pracy.</i> <i>Praktyka powinna być lepsza, ponieważ absolwenci szkół mają małe umiejętności praktyczne.</i>						

3. W jaki sposób według Pana/Pani można udoskonalić kształcenie zawodowe, tak by nabyte w trakcie nauki kwalifikacje były lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy? (można zaznaczyć kilka pozycji)

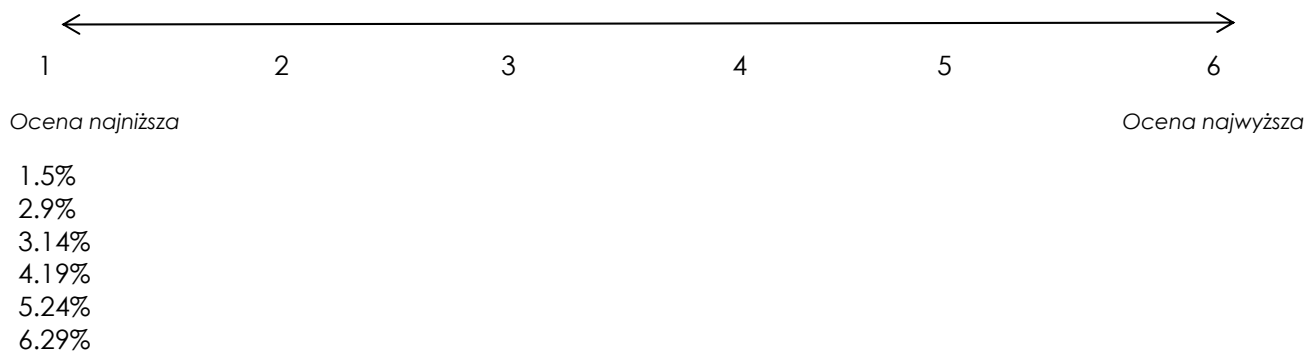
- poprawa współpracy szkoły z pracodawcami 38%
- rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów 0%
- poprawa współpracy wszystkich instytucji 12%
- realizowanie programu nauki zawodu zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy 0%
- zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych wobec liczby godzin zajęć teoretycznych 50%
- większe zaangażowanie się przedsiębiorców w nauczanie młodzieży
- inne propozycje (jaki?)
- Dłuższy trening- lepszy pracownik w przyszłości

3. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?

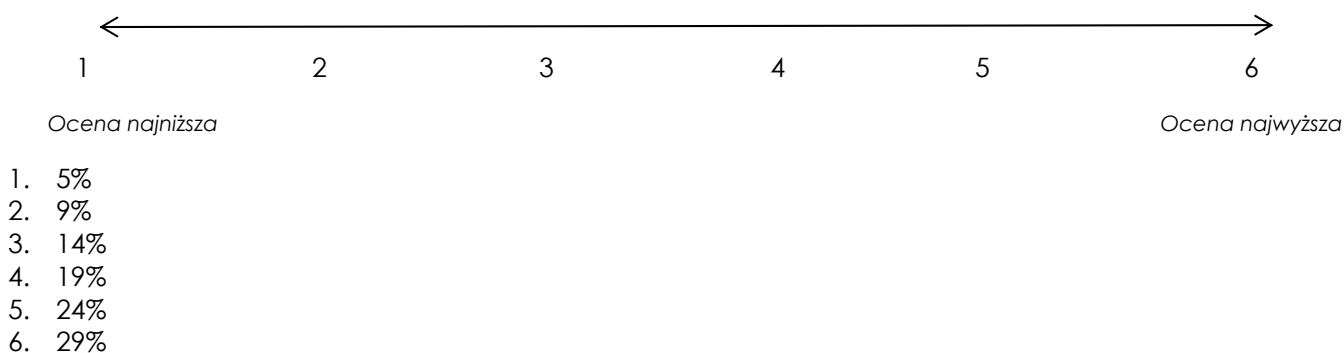
- w pracowniach zawodowych w szkole 12%
- u pracodawcy 88%
- inna odpowiedź (jaka?) 0%

4. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną uczniów zdobywaną w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

5. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne uczniów zdobywane w szkole zawodowej? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

8. Jak ocenia Pani/ Pan obecną sytuację w kształceniu zawodowym?

Brak umiejętności praktycznych u absolwentów, pracodawca musi rozpoczynać uczenie od nowa.

Współpraca pomiędzy pracodawcami i szkołami zawodowymi powinna ulec poprawie.

Szkoły zawodowe mają złą reputację

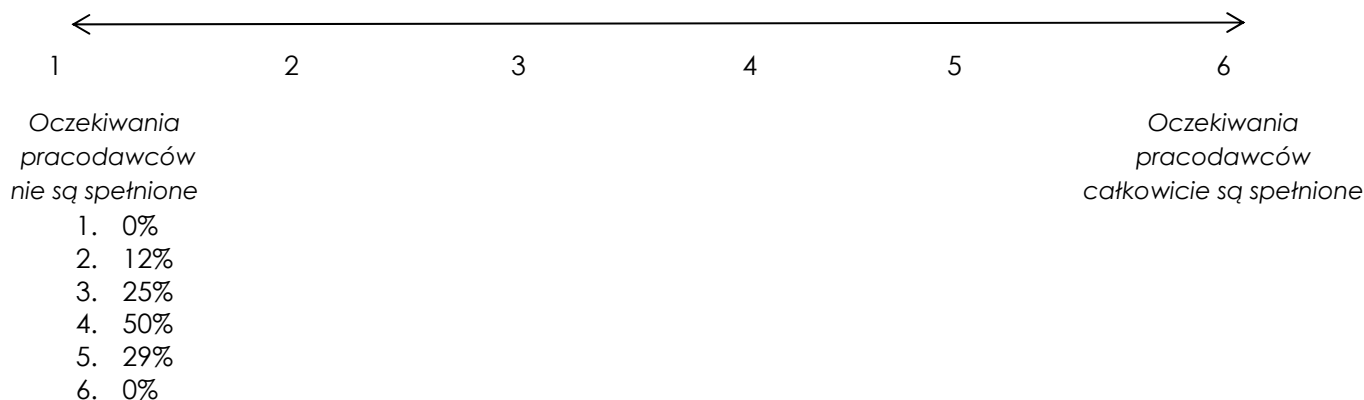
Badanie ankietowe

Grupa Docelowa	Przedsiębiorcy/ pracodawcy		
Tytuł i numer Projektu	Partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju systemu dualnego 2014-1-PL01-KA202-00003638		
DATA	IV-V 2015	Miejsce	Litwa
Płeć	14 KOBIET 21 MĘŻCZYŹN		

1. Ogólna ocena metod organizacji nauki zawodu w szkołach	Zdecydowanie TAK (6)	raczej TAK (5)	Częściowo (4)	nie mam zdania (3)	raczej NIE (2)	Zdecydowanie NIE (1)
Czy szkoły zawodowe dobrze przygotowują uczniów do potrzeb rynku pracy?	0%	12%	62%	0%	13%	13%
Czy program nauczania w szkołach zawodowych jest odpowiednio dopasowany do praktycznej nauki zawodu w zakładzie pracy?	0%	25%	75%	0%	0%	0%
Czy praktyczna nauka zawodu dostosowana jest do potrzeb rynku pracy?	0%	0%	50%	0%	50%	0%
Komentarz: <i>Konieczna jest lepsza i ściślejsza współpraca pomiędzy szkołami zawodowymi w pracodawcami.</i>						

2. W jakim stopniu, według Pani/Pana, szkolnictwo zawodowe spełnia oczekiwania pracodawców? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

3. W jaki sposób według Pana/Pani można udoskonalić kształcenie zawodowe, tak by nabyte w trakcie nauki kwalifikacje były lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy? (można zaznaczyć kilka pozycji)

- poprawa współpracy pomiędzy szkołą a pracodawcami 25%
- rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów 40%
- realizowanie dodatkowych praktyk zawodowych zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy 35%
- zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych wobec liczby godzin zajęć teoretycznych 50%

Erasmus+

8. Jak widzi Pani/ Pan rolę swojego przedsiębiorstwa w systemie dualnym?

*Na chwilę obecną nie ma zmian prawnych dotyczących systemu dualnego.
Powinno być więcej informacji na temat systemu dualnego.*

9. Co zmieniliby Państwo w dotychczasowym systemie kształcenia zawodowego w Państwa kraju?

*Sytuacja w szkolnictwie zawodowym zmienia się powoli na korzyść.
Lepsze doradztwo zawodowe w szkołach podstawowych.*

Porównanie raportów państwowych

Partnerzy projektu:

- 1) Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, Polska
- 2) Grone-Schulen Niedersachsen GmbH, Niemcy
- 3) Grone Netzwerk Hamburg gGmbH, Niemcy
- 4) CELF- Center for Erhvevsrettede uddanneiser Lolland- Falster, Dania
- 5) Anyksciu svetimo pagalbos tarnyba, Litwa

Informacja o uczniach

Informacja o uczniach	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
Przyszły zawód	hotelarz, ekonomista, kucharz, pracownik gastronomii	Hotelarze, krawcowe, sprzedawcy, kucharze, obsługa gastronomiczna, pracownicy biurowi, certyfikowani i nie certyfikowani opiekunowie osób starszych, asystenci społeczni,, magazynierzy, handlowcy, specjaliści bankowi, pracownicy służby zdrowia, doradcy podatkowi, pracownicy zajmujący się reklamą na samochodach	Uczniowie uczący się w szkołach zrzeszonych w ramach CELF mechanik samochodowy, kucharz, piekarz, mechanik, cieśla	Mechanik, księgowy, ślusarz, kucharz
Liczba ankietowanych	Kobiety: 68 Mężczyźni: 32	Kobiety: 146 Mężczyźni: 65	60	Kobiety: 20 Mężczyźni: 80
Wiek	17-20	17-57	17-19	18-30

Szkoły zawodowe w Niemczech oferują kształcenie zawodowe również ludziom dojrzałym.

1. Jakie były najważniejsze czynniki, które zdecydowały o Twoim wyborze ścieżki zawodowej/nauki w systemie dualnym?

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
Mój własny wybór	28 %	29 %	59 %	33 %
Dobrze płatna praca	25 %	9 %	17 %	21 %

Wpływ doradcy zawodowego	2 %	6 %	3 %	3 %
Wpływ rodziców	8 %	15 %	0 %	8 %
Wpływ nauczycieli ze szkoły podstawowej	0 %	4 %	4 %	3 %
Wpływ kolegów	10 %		2 %	16 %
Perspektywa szybszego usamodzielnienia się	12 %	4 %	3 %	16 %
Możliwość stałego zatrudnienia	13 %	19 %	7 %	
Inny czynnik	2 %	10 %**	1 %	

** lack of work in the country of origin

**good transport to work

We wszystkich państwach ankietowali podawali najczęściej, decyzja o szkole była ich własnym wyborem

2. Czy jesteś zadowolona/ zadowolony ze swojej nauki zawodu? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
1	1 %	1 %	2 %	4 %
2	11 %	4 %	4 %	4 %
3	37 %	10 %	9 %	20 %
4	27 %	29 %	28 %	24 %
5	23 %	43 %	33 %	24 %
6	1 %	13 %	24 %	16 %
Bez odpowiedzi				8%

Ankietowani z Polski deklarowali najniższy stopień zadowolenia z podjętego wyboru, natomiast z Danii najwyższy.

3. Jak oceniasz zajęcia w Twojej szkole zawodowej w kontekście przygotowania do wykonywania zawodu, którego się uczysz? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
1	1 %	1 %	1 %	0 %
2	11 %	2 %	11 %	12 %
3	37 %	15 %	37 %	12 %
4	27 %	34 %	27 %	20 %
5	23 %	40 %	23 %	36 %
6	1 %	9 %	1 %	12 %
Bez odpowiedzi				8 %

4. Jak oceniasz swoją praktyczną naukę zawodu przedsiębiorcy w kontekście przygotowania do jego wykonywania? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
1	4 %	0 %	1 %	8 %
2	12 %	6 %	3 %	0 %
3	27 %	14 %	15 %	32 %
4	32 %	28 %	28 %	8 %
5	17 %	39 %	40 %	8 %

6	8 %	13 %	13 %	40 %
Bez odpowiedzi				4 %

5. Czy czujesz się dobrze w swoim zakładzie pracy? (prosimy zaznaczyć w skali od 1 do 6)?

	Polska*	Niemcy**	Dania	Litwa
1	8 %	0 %	3 %	8 %
2	9 %	10 %	18 %	4 %
3	14 %	12 %	17 %	24 %
4	19 %	12 %	20 %	16 %
5	26 %	37 %	21 %	8 %
6	24 %	29 %	21 %	32 %

Zdarzają się przypadki niewłaściwego traktowania praktykantów. We wszystkich krajach ankietowani wykazali dość wysoki stopień zadowolenia.

** Komentarze uczniów

Nieodpowiednie podejście do praktykantów w zakładzie pracy
Zła atmosfera
Niewymagający opiekunowie praktyk

6. Kto lepiej wspiera Cię w nauce zawodu?

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
Zakład pracy	40 %	37 %	18 %	52 %
Szkoła zawodowa	60 %	21 %	8 %	44 %
Inne instytucje takie jak Grone		21 %		
Wszyscy wymienieni po równo		21 %		
Zarówno szkoła jak i zakład pracy			74 %	
Bez odpowiedzi				4 %

W Polsce ankietowani czują większe wsparcie w nauce zawodu ze strony szkoły, w pozostałych krajach ze strony zakładów pracy.

7. Jak oceniasz proporcje pomiędzy teoretyczną a praktyczną nauką zawodu w systemie dualnym?

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
Więcej praktyk	77 %	24 %	9 %	44 %
Jest optymalna	14 %	39 %	77 %	14 %
Więcej teorii	2 %	18 %	14 %	12 %
Nie mam zdania	7 %	19 %	0 %	24 %
Bez odpowiedzi				4 %

Największe zadowolenie z proporcji pomiędzy praktyką i teorią wykazują Duńczycy. Polscy uczniowie wskazują na potrzebę zwiększenia ilości praktyk.

8. Co jest według Ciebie pozytywne w Twojej nauce zawodu?

Erasmus+

**Praktyka 31%*

Zawód potrzebny na rynku pracy 17%

Praca w grupie 16%

Rozwijanie siebie 12%

Pozytywne podejście do wykonywanej pracy- "Lubię moją pracę" 7%

Wykorzystywanie języka obcego 5%

Dobre zarobki w przyszłości 4%

Plan lekcji 4%

Nauczyciele 3%

Szkolna pracownia 3%

***Dobra atmosfera w pracy. Miło tu przebywać. Fajni, uprzejmi i gotowi do pomocy współpracownicy. Dobre relacje pomagają przyswoić wiedzę. Pomoc i wsparcie.*

Wielorakie formy kształcenia. Dobre doświadczenie praktyczne. Wszystkie materiały teoretyczne są ujęte podczas praktyk. Powtórzenie pomaga w przyswajaniu treści nauczania.

Zakład pracy zapewnia wszystkie niezbędne materiały. Materiał jest bardzo szeroki , ale jest dobrze wyjaśniony, więc uczniowie mogą uczyć się przez działanie i wykonywanie różnych czynności.

Lepsze perspektywy w życiu. Usamodzielnienie , szansa na zdobycie cennego doświadczenia i nowych przyjaciół. Więcej pieniędzy.

Można się wiele nauczyć o życiu prywatnym , a także o życiu codziennym. Możemy zdecydować się na siebie , co możemy zrobić i co należy odrzucić .

Fakt, że jest to 30 dni urlopu.

Dobre proporcje między teorią a praktyką.

Dużo czasu na naukę.

Egzaminy zawodowe. Dla ludzi z różnych kultur uczenie się języka i kultury przebiega szybciej.

**** Naprawiam samochody.*

Mamy krótki okres nauki w szkole (5 tygodni), a potem uczymy się czynnie.

Mogę łączyć pracę z pasją.

To szkoła i to jest w porządku, ale jest trochę nudno.

***** Praktyka 34%*

Szybko uczę się zawodu 6%

Pomoc ze strony nauczycieli 8%

Dobra praca 8%

Nic 3 %

Bez odpowiedzi 41%

9. Co chciałbyś lub co można byłoby według Ciebie poprawić w Twojej nauce zawodu?

** Więcej praktyk 51%*

Erasmus+

Więcej praktyk w zakładzie pracy 26%

Bez odpowiedzi 16%

Lepsze wyposażenie szkolnych pracowni 7%

Nic 6%

Lepsza organizacja praktyk 5%

Produkty powinny być kupowane przez szkołę 3%

Nie mam zdania 3%

**** Wyznaczając konkretne wymagania w trakcie przyjmowania do szkoły, nie każdy jest wystarczająco sprawny, aby być mechanikiem. Większe możliwości specjalizacji.*

***** Więcej praktyk 34%*

Więcej praktyk w zakładzie pracy 6%

Praktyczne umiejętności 18%

Mniej teorii 21%

Bez odpowiedzi 21%

Nauczyciele i dyrektorzy szkół zawodowych

Podstawowe informacje o nauczycielach i dyrektorach szkół zawodowych

Informacja	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
Miejsce	Wałbrzych,	Hamburg and Lüneburg	CEFL	Brak informacji
Doświadczenie	4 - 35	4 - 35	Brak informacji	3-35
Ilość ankietowanych	Kobiety 24 Mężczyźni 6	Kobiety 7 Mężczyźni 2	25	Kobiety 16 Mężczyźni 84

1. Czy szkoła, w której Pan/Pani pracuje dobrze przygotowuje uczniów do potrzeb rynku pracy?

	Polska*	Niemcy**	Dania	Litwa
6 Zdecydowanie tak	87 %	23 %	3 %	64 %
5 Raczej tak	13 %	56 %	47 %	16 %
4 częściowo	0 %	18 %	30 %	20 %
3 Nie mam zdania	0 %	0 %	20 %	0 %
2 Raczej nie	0 %	3 %	0 %	0 %
1 Zdecydowanie nie	0 %	0 %	0 %	0 %

Nauczyciele i dyrektorzy z Polski są najbardziej zdecydowani, że ich szkoły dobrze przygotowują uczniów do zawodu.

2. Czy metody teoretycznej nauki zawodu w Państwa szkole dostosowane są do potrzeb pracodawców?

	Polska*	Niemcy**	Dania	Litwa
6 zdecydowanie tak	73 %	19 %	10 %	34 %
5 raczej tak	23 %	54 %	13 %	34 %
4 częściowo	4 %	22 %	60 %	26 %
3 Nie mam zdania	0 %	0 %	17 %	3 %
2 Raczej nie	0 %	0 %	0 %	3 %
1 Zdecydowanie nie	0 %	0 %	0 %	0 %

** Czy program nauczania w szkołach jest dostosowany do potrzeb pracodawców?

3. Czy według Pana/Pani organizacja nauki zawodu w Państwa kraju jest optymalna?

	Polska*	Niemcy**	Dania	Litwa
6 zdecydowanie tak	20 %	42 %	3 %	3 %
5 raczej tak	23 %	32 %	13 %	34 %
4 częściowo	37 %	37 %	54 %	46 %
3 nie mam zdania	20 %	0 %	20 %	0 %
2 raczej nie	0 %	2 %	10 %	10 %
1 zdecydowanie nie	0 %	0 %	0 %	3 %

4. Czy według Pani/Pana uczniowie są zadowoleni ze sposobu organizacji praktycznej nauki zawodu?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa
6 zdecydowanie tak	23 %			20 %

5 raczej tak	47 %		40 %
4 częściowo	13 %		34 %
3 nie mam zdania	17 %		0 %
2 raczej nie	0 %		3 %
1 zdecydowanie nie	0 %		3 %

** Nie było tego pytania

*** Nie było tego pytania

Komentarze nauczycieli:

- * *Uczniowie dzięki zdobytej teorii są przygotowani do potrzeb rynku pracy oraz wymagań pracodawców.*
- *Po skończeniu szkoły uczniowie nie mają problemu ze znalezieniem pracy zgodnie z wykształceniem. Pracodawcy są zadowoleni z pracy praktykantów. Zawody, które kształcimy są poszukiwane przez pracodawców.*
- *Praktyki zawodowe, zwłaszcza w bankach, biurach, nie spełniają oczekiwań uczniów. Uczniowie odnajdują się na rynku pracy już podczas praktyk- pracują w zawodach, których się uczą.*
- *Młodzi dobrze zdaje egzaminy. W trakcie nauki zatrudniana jest w różnych zakładach. Chętnie uczestniczy w wymianach zagranicznych. Według uczniów niektóre klasy mają za mało godzin praktycznej nauki zawodu.*
- *Przedsiębiorcy powinni uczestniczyć w szkoleniu zawodowym*
- *Zwiększenie dofinansowania zajęć praktycznych na zakup materiałów i produktów
Pracodawcy powinni realizować programy praktyk w 100%*
- ****Słabe punkty:**
- *Studenci są niezadowoleni przede wszystkim z faktu, że w trakcie praktyk zawodowych są traktowani jako tania siła robocza.*
- *Treści programowe są częściowo nieaktualne. Formy pracy się zmieniają, a szkoły nie może nadążyć z programem.*
- *Małe doświadczenie praktyczne. Brak personelu w placówkach często prowadzi do zaniedbań.*
- *Zbyt wielu studentów, zbyt mała liczba nauczycieli.*
- *Zbyt ogólna treść szkolenia, zbyt teoretyczne.*
- *Rzeczywisty kontakt z niektórymi trudnymi sytuacjami następuje dopiero po rozpoczęciu pracy.*
- *Nie zawsze teoria jest zbliżona do praktyki.*
- *Zbyt mało indywidualnego wsparcia i wsparcia ukierunkowanego na słabego ucznia.*
- *Na poziomie szkoły postawa uczniów często musi być oceniona jako przeciętna, co prowadzi do zniechęcenia i rezygnacji z dalszej nauki.*
- **Mocne strony:**
- *Jeśli uczniowie, jak w naszej szkole, są dobrze przygotowani do rozmów o pracę i prezentacji swojej osoby, to i uczniowie i pracodawcy są zadowoleni. Uczniowie mówią nam, że organizacja nauki jest jasna i dobra.*
- *Istniejący system dualny jest bardzo dobry. Okres bezpośrednio przypadający po nauce zawodu, moim zdaniem, jest najbardziej trudny dla absolwentów*

Erasmus+

- *Części: praktyczna i teoretyczna są zrównoważone, praktyka odbywa się w miejscu pracy, więc uczniowie od początku mają okazję wyrobić sobie odpowiednie mentalne podejście do pracy i poznać aktualne techniki.*
- *Praktyki zawodowe w miejscu pracy koncentrują się na praktyce, nauka teoretyczna zamiennie występuje w szkole i miejscu pracy. Uczniowie przechodzą przez wszystkich działaczy w firmie - nabywają kompetencje techniczne - dobre szanse zatrudnienia i szybszej kariery. Intensywny kontakt między szkołą a miejscem pracy, szybkie przejście od teorii do praktyki w szkole.*
- *Praktyka poprzez zajęcia zorientowane na działania.*
- *Dzięki różnicowaniu teorii i praktyki, uczniowie mogą spróbować dopasować i ocenić swoją wiedzę w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.*
- *Rynek pracy potrzebuje specjalistów. Istnieje duże wsparcie ze strony państwa i pracodawców.*
- *Doskonały staż dla specjalistów, podniesienie kompetencji, by pracować w zawodzie i zyskać niezależność w miejscu pracy. Kształcenie ustawiczne również na niższych poziomach kwalifikacji*
- *Pozytywne informacje zwrotne od pracodawców.*
- **Sugestie:**
- *Nie jest możliwe, aby dopasować każdego do każdej pracy. Konkretna treść musi być przedstawiona w miejscu pracy = podwójne szkolenia.*
- *Students through learning theory are getting prepared to the labor market and employers' expectations.*

- *Moim zdaniem, problem polega na tym, że landy pracują na własną rękę w zakresie edukacji. Byłoby pożądane, aby kształcenie zawodowe być ujednoczone dla całego kraju.*
- *Przygotowanie jest optymalne, lecz niestety nie wszystkie procesy mogą być przeprowadzane w szkole. Często jednak zajęcia szkolne są zbieżne z potrzebami pracodawcy. Czasami trudno jest przeprowadzić w pracy szereg procesów nauczania, wiele nowych zadań uczniowie muszą opanować w krótkim czasie.*
- *Można poprawić podejście pedagogiczne do wprowadzania szkolenia zawodowego.*
- *Plany kształcenia powinny być w znacznym stopniu dostosowane do zmieniających się potrzeb społecznych.*
- *Oczekiwania rynku pracy są spełnione. Ale każdy uczeń po ukończeniu nauki powinien mieć wystarczająco dużo czasu, by wdrożyć się do nowych wymogów. W wielu zakładach pracy uczniowie nie mają takich możliwości.*
- *Jest różnica pomiędzy popytem i podażą w odniesieniu do praktyk. Dlatego istnieje potrzeba kompromisów, które nie zawsze są wystarczająco spełniają oczekiwania obu stron.*
- *Rynek pracy zmienia się i jest to widoczne tylko z punktu widzenia sytuacyjnego. Można rozpoznać trendy, ale nie może spełnić oczekiwań.*
- *Pracodawcy oczekują, że szkoła będzie uczyć podstawowych treści, które są niezbędne w codziennej pracy. Wymagane jest również, aby skonsolidować wiedzę. Poprzez zaangażowanie dodatkowego instruktora / nauczyciela można uzyskać wspólne cele i oczekiwania, który spotkają się z dużą aprobatą.*
- *Po pierwsze, rynek pracy i jego perspektywy zawodowe powinny być zauważone, a następnie kolejne staże dla orientacji zawodowej powinny być oferowane, firmy powinny ściśle współpracować ze szkołami zawodowymi (obie strony mogą uzyskać korzyści dla siebie). W miejscu pracy, powinna zaistnieć przestrzeń dla dobrego instruktora i zawód nauczania. Uczniowie są zaangażowani jako samodzielni pracownicy zbyt szybko, powinni oni mieć czas na zintegrowanie nabytych kompetencji, aby powtórzyć i wyćwiczyć części teoretyczne. Wielu uczniów doświadcza braku organizacji i czasu na naukę.*
- *Szkolenie zawodowe musi być zawarte w misji firmy. Stanowisko pracy powinno być miejscem nauki. Szkolenie trenerów powinno mieścić się również w obszarach pedagogicznych. Regularne nadzory zewnętrzne.*

- Szkoły kształcenia ogólnego powinny w większym stopniu odnosić się do realiów rynku pracy i części merytorycznych, np. arytmetyka, ortografia, powinny być na pierwszym miejscu.
- Pracodawcy powinni przygotować uczniów do zawodu w sposób ciągły, a nie tylko traktować ich jako "wypełniacze luk" w przypadku braku wykwalifikowanego personelu
- Instruktorzy zawodu powinni zostać wysłani do miejsc pracy na czas nauki zawodu. Gratyfikacja finansowa instruktorów. Koncepcje praktyki powinny być do siebie dopasowane - teoria do praktyki.
- Niektóre zawody powinny być łączone i płatne, np. asystent społeczny i pedagog, lub powinno pozwolić się na studia w postaci systemu dualnego, ponieważ wymagania edukacyjne dla tych zawodów szybko rosną.

**** Po zakończeniu nauki w szkole uczniowie nie mają problemów z znalezieniem pracy. Nie ma wystarczająco dobrych materiałów na praktyki.

Lekcje teoretyczne są powiązane z potrzebami rynku.

Praktyki są całkiem dobre, są powiązane z oczekiwaniami klientów.

W państwie jest za dużo szkół zawodowych.

Sugestie:

Teoria do praktyki 1:5

Teoria do praktyki 1:4

Teoria do praktyki 1:2

Pół na pół

Najbardziej optymalny stosunek to 70% praktyki i 30 % teorii

5. Ocena czasu trwania praktycznej nauki zawodu w programie nauczania realizowanym przez uczniów.

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest odpowiednia dla zdobycia umiejętności zawodowych	20 %	54 %	20 %	6 %
liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest za duża		5 %		4 %
liczba dni przeznaczonych na praktyki zawodowe jest za mała	60 %	8 %	60 %	66 %
Trudno powiedzieć	20 %	33 %	20 %	24 %

*Brak odpowiedzi (9)

Praktyka przez 1 miesiąc w każdym semestrze (6)

2 miesiące praktyki w roku (5)

Proporcje praktyki do teorii 2: 3 (4)

Proporcje praktyki do teorii 1:2 (2)

Nie wiem (2)

** Sugerowane proporcje pomiędzy praktyką i teorią

- 60- 40 (16 ludzi)
- 55-45
- 50-50 (6)
- 40- 60 (3)
- 80-20 (2)
- 75-25 (2)
- 70-30
- 65-35
- 3/5- 2/5

Większość nauczycieli uważa, że więcej praktyk byłoby lepsze.

*** Bez odpowiedzi 9%

Praktyka zawodowa przez 1 miesiąc w każdym semestrze (6)

2 miesiące w roku (5)

Praktyka w stosunku do teorii 2:3 (4)

2 tygodnie praktyki w każdym semestrze daje lepsze możliwości samorozwoju

Nie wiem (9)

6. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
w pracowniach zawodowych w szkole	46 %	9 %	46 %	20 %
u pracodawcy	54 %	80 %	54 %	80 %
W miejscach nauki zawodu innych niż szkoła i zakład pracy		11 %		

Nauczyciele uważają, że najlepszym miejscem do nauki zawodu jest zakład pracy.

7. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną swoich uczniów zdobytą podczas nauki w szkole?

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
1	0 %	0 %	0 %	5 %
2	3 %	0 %	3 %	9 %
3	3 %	22 %	3 %	14 %
4	34 %	33 %	34 %	19 %
5	60 %	45 %	60 %	24 %
6	0 %	0 %	0 %	29 %

8. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne swoich uczniów nabyte podczas nauki w szkole?

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
1	0 %	0 %	0 %	5 %
2	0 %	0 %	0 %	9 %
3	3 %	22 %	3 %	14 %
4	30 %	33 %	30 %	19 %
5	67 %	45 %	67 %	24 %
6	0 %	0 %	0 %	29 %

** W jaki sposób według Pana/Pani można udoskonalić kształcenie zawodowe, tak by nabyte w

trakcie nauki kwalifikacje były lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy? (można zaznaczyć kilka pozycji)

- poprawa współpracy szkoły z pracodawcami 27%
- Poprawa współpracy wszystkich instytucji 0%
- rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów 0%
- konsultacja programów przedmiotów zawodowych z pracodawcami
- realizowanie dodatkowej nauki zawodu zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy 0%
- zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych wobec liczby godzin zajęć teoretycznych 0%
- większe zaangażowanie się przedsiębiorców w nauczanie młodzieży 19%
- poprzez konsultowanie programów nauczania z pracodawcami 20%

****** Komentarze:**

Nie ma przepisów prawnych dotyczących systemu dualnego w naszym kraju.

Zakład pracy musi być bardzo nowoczesny, ale przy małych firmach w małych miasteczkach trudno znaleźć takie miejsca.

Osoba chętna do pracy z uczniami podczas praktyk w zakładzie pracy powinna uczęszczać na kursy pedagogiczne.

Konieczne jest, by opracować zasady wynagrodzenia dla nauczycieli zawodu, ponieważ system dualny spowoduje, że zmarnują wiele godzin i otrzymają mniejsze wynagrodzenie.

Przedstawiciele instytucji okołobiznesowych/ interesariusze współpracy edukacji i rynku pracy

Informacje podstawowe

Informacja	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
Miejsce	Dolny Śląsk	Dolna Saksonia		
Płeć	Kobiety 17 Mężczyźni 13	Kobiety 18 Mężczyźni 8	12	

1. Czy szkoły zawodowe dobrze przygotowują uczniów do potrzeb rynku pracy?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa
6 zdecydowanie tak	0 %	15 %	10 %	0 %
5 raczej tak	13 %	54 %	23 %	13 %
4 częściowo	37 %	27 %	35 %	37 %
3 nie mam zdania	0 %	0 %	25 %	0 %
2 raczej nie	40 %	0 %	5 %	40 %
1 zdecydowanie nie	10 %	4 %	5 %	10 %

2. Czy organizacja praktycznej nauki zawodu dobrze przygotowuje uczniów na potrzeby rynku pracy?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa
6 zdecydowanie tak	0 %	37 %	5 %	29 %
5 raczej tak	13 %	48 %	15 %	24 %
4 częściowo	20 %	15 %	40 %	19 %
3 nie mam zdania	10 %	0 %	30 %	14 %
2 raczej nie	44 %	0 %	0 %	9 %
1 zdecydowanie nie	13 %	0 %	0 %	5 %

3. Czy współpraca szkoły zawodowej i zakładów pracy w Państwa kraju jest optymalna?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa
6 zdecydowanie tak	0 %	15 %	10 %	0 %
5 raczej tak	3 %	38 %	25 %	25 %
4 częściowo	16 %	39 %	40 %	75 %
3 nie mam zdania	13 %	0 %	25 %	0 %
2 raczej nie	42 %	8 %	0 %	0 %
1 zdecydowanie nie	26 %	0 %	0 %	0 %

*** Komentarze**

- *Brak szkół typowo zawodowych. (6)*
- *Brak dobrze wyposażonych sal warsztatowych. (4)*
- *Niewystarczająca ilość godzin praktycznych. (4)*
- *Niewystarczająca ilość praktyk w zakładach pracy. (4)*
- *Wiele szkół z naszego regionu kształci w zawodach, na które nie ma zapotrzebowania. (3)*
- *Tylko jedna szkoła współpracuje na stałe z kilkoma zakładami pracy.*
- *Zakłady pracy niechętnie uczestniczą w projektach współpracy ze szkołami (koszty, brak nauczycieli zawodu).(2)*
- *Szkoły przygotowują do pracy, tylko problem jest ze znalezieniem praktyk, a także pracy. Stary, nieaktualny system.*
- *Uczniowie uczą się więcej teorii niż praktyki.*
- *Uczniowie niechętnie biorą udział w zajęciach, obawiają się, że i tak nie znajdą pracy. Nauczyciele zawodu nie mają styczności z zawodem.*
- *Brak zajęć z doradcą zawodowym.*

****** Komentarze:**

Młodzi ludzie nie mają motywacji do pracy.

Praktyka powinna być lepsza, ponieważ absolwenci szkół mają małe umiejętności praktyczne.

4. W jakim stopniu, według Pani/Pana, szkolnictwo zawodowe spełnia oczekiwania rynku pracy?

	Polska*	Niemcy**	Dania	Litwa****
1	3 %	0 %	4%	
2	33 %	4 %	30 %	
3	50 %	19 %	40 %	
4	7 %	11 %	23 %	
5	7 %	62 %	3 %	
6	0 %	4 %	0 %	

*Komentarze:

- Pracodawcy wymagają dłuższej praktyki zawodowej lub doświadczenia zawodowego.
- Powinna być większa współpraca z pracodawcami. Młodzi pracownicy są mało samodzielni, niechętnie się uczą.
- Brak porozumienia z pracodawcami sprawia, że absolwenci nie znajdują zatrudnienia. (3)
- Brakuje wielu potrzebnych zawodów. (6)
- Młodzież opuszcza nasz kraj w poszukiwaniu pracy. Za mało praktyki.
- Przeszarżałe standardy. (2)
- Zbyt mała specjalizacja.

**** Bez odpowiedzi

5. W jaki sposób według Pana/Pani można udoskonalić kształcenie zawodowe, tak by nabyte w trakcie nauki kwalifikacje były lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy?

	Polska*	Niemcy**	Dania	Litwa****
poprawa współpracy pomiędzy szkołą a pracodawcami	28 %	18 %	20 %	38 %
rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów	14 %	26 %	24%	0 %
poprawa współpracy wszystkich interesariuszy systemu dualnego	8 %	20 %	0 %	12 %
realizowanie dodatkowych praktyk zawodowych zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy	15 %	21 %	21 %	0 %
zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych wobec liczby godzin zajęć teoretycznych	17 %	1 %	14 %	50 %
zmiany podejścia przedsiębiorców przyjmujących uczniów na naukę zawodu	18 %	14 %	14 %	0 %

* Komentarze:

- *Możliwość wykonywania pracy u pracodawcy(4)*
- *Pracodawca powinien traktować praktykanta jak inwestycję.*
- *Podejście do praktykanta powinno być otwarte, przyjazne i uczciwe.*

**** • Dłuższe praktyki- lepszy pracownik w przyszłości

6. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?

	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
w pracowniach zawodowych w szkole	17 %	10 %	10 %	12 %
u pracodawcy w formie praktyk zawodowych	83 %	60 %	35 %	88 %
W obu powyższych miejscach			55 %	
W centrach szkoleń zawodowych innych niż powyższe		25 %		
Inna odpowiedź	0 %	5 %		0 %

Ankietowani uważają, że najlepsze miejsce do nauki zawodu to praktyki w zakładzie pracy.

7. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną uczniów zdobywaną w szkole zawodowej?

	Polska*	Niemcy**	Dania	Litwa****
1	3 %	0 %	5 %	5 %
2	7 %	0 %	5 %	9 %
3	64 %	12 %	30 %	14 %
4	23 %	24 %	40 %	19 %
5	3 %	56 %	15 %	24 %
6	0 %	8 %	5 %	29 %

8. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne uczniów zdobywane w szkole zawodowej?

	Polska*	Niemcy**	Dania	Litwa****
1	7 %	0 %	7 %	5 %
2	27 %	2 %	27 %	9 %
3	56 %	4 %	56 %	14 %
4	3 %	14 %	3 %	19 %
5	7 %	64 %	7 %	24 %
6	0 %	14 %	0 %	29 %

9. Ocena system kształcenia zawodowego

- * Uczniowie nie są wystarczająco przygotowani do pracy.
- Kształcą się w kierunkach, po których brak zatrudnienia.
- Dalekie od potrzeb rynku pracy. (4)
- Mało pieniędzy na szkoły.
- Za mało praktyk. (4)
- Brak nacisku na naukę języków obcych.
- Poziom podstawowy, małe kroczki do przodu.
- Uczniowie nie wykonują samodzielnie pracy na zajęciach praktycznych.
- Dobrze.
- Na nienajlepszym poziomie. (2)
- Zła.
- Rozmijają się oczekiwania pracodawców i szkół na danym terenie.
- **Sugestie zmian:**
- Poprawa praktyk: więcej, lepsza jakość. (12)
- Siła współpracy pracodawców ze szkołami. (11)
- Potrzeba większej ilości szkół zawodowych. *More vocational training schools are needed.* (10)
- Profesjonalne warsztaty zawodowe. (3)
- Praktyki zawodowe w innym kraju. *Vocational training in the other country.*
- Dofinansowanie szkół.
- Nowe szkoły, nowi nauczyciele.
- Już na etapie gimnazjum oferować kształcenie zawodowe.
- Mniej przedmiotów ogólnych.

**** Brak umiejętności praktycznych u absolwentów, pracodawca musi rozpocząć uczenie od nowa.

Współpraca pomiędzy pracodawcami i szkołami zawodowymi powinna ulec poprawie.

Przedsiębiorcy i pracodawcy

Informacje podstawowe

Informacje	Polska	Niemcy	Dania	Litwa
Miejsce	Dolny Śląsk	Dolna Saksonia, Hamburg		
Liczba respondentów	Kobiety 12 Mężczyźni 18	Kobiety 32 Mężczyźni 19	15	Kobiety 14 Mężczyźni 21

1. Czy szkoły zawodowe dobrze przygotowują uczniów do potrzeb rynku pracy?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa
6 zdecydowanie tak	0 %	4 %	0 %	0 %
5 raczej tak	3 %	43 %	23 %	12 %
4 częściowo	30 %	47 %	40 %	62 %
3 Nie mam zdania	17 %	4 %	23 %	0 %
2 raczej nie	30 %	2 %	14 %	13 %
1 zdecydowanie nie	20 %	0 %	0 %	13 %

Najniżej ocenili ten aspekt respondenci z Polski.

2. Czy program nauczania w szkołach zawodowych jest odpowiednio dopasowany do praktycznej nauki zawodu w zakładzie pracy?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa****
6 zdecydowanie tak	0 %	28 %	3 %	
5 raczej tak	3 %	53 %	20 %	
4 częściowo	33 %	16 %	47 %	
3 Nie mam zdania	17 %	0 %	20 %	
2 raczej nie	37 %	3 %	10 %	
1 zdecydowanie nie	10 %	0 %	0 %	

Respondenci widzą potrzebę dopasowania programu nauczania do potrzeb rynku pracy.

**** Bez odpowiedzi

3. Czy praktyczna nauka zawodu dostosowana jest do potrzeb rynku pracy?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa****
6 zdecydowanie tak	0 %	10 %	4 %	0 %
5 raczej tak	3 %	56 %	30 %	0 %
4 częściowo	37 %	8 %	40 %	50 %
3 Nie mam zdania	17 %	26 %	23 %	0 %
2 raczej nie	30 %	0 %	3 %	50 %
1 zdecydowanie nie	13 %	0 %	0 %	0 %

Wg pracodawców nauka dostosowana jest do potrzeb rynku pracy przede wszystkim w Niemczech.

* **Komentarze:**

- *Dominacja kształcenia w formach szkolnych*
- *Brak pozytywnie zmotywowanych do pracy fachowców*
- *Brak wystarczającej liczby godzin praktyk zawodowych (4)*
- *Program jest przestarzały nieadekwatny do potrzeb rynku pracy (7)*
- *Uczniowie po ukończeniu szkoły nie są przygotowani do podjęcia pracy w danym zawodzie. (2)*
- *Brak współpracy pomiędzy uczniem, szkołą i pracodawcą. (2)*
- *Niedopasowane pracownie szkolne. Stare technologie. (3)*
- *Zbyt mało szkół zawodowych. (3)*
- *Brak motywacji do nauki ze strony uczniów.*
- *Nie ma szkół szkolących pracowników dla mojej firmy.*
- *Często praktyczna nauka zawodu polega na wykorzystywaniu uczniów do prac porządkowych.*

**** **Komentarze:**

Współpraca pomiędzy szkołami zawodowymi i pracodawcami powinna być bliższa i lepsza.

4. W jakim stopniu, według Pani/Pana, szkolnictwo zawodowe spełnia oczekiwania pracodawców?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa****
1	10 %		0 %	0 %
2	37 %		10 %	12 %
3	50 %		20 %	25 %
4	3 %		47 %	50 %
5	0 %		20 %	29 %
6	0 %		3 %	0 %

** Bez odpowiedzi

Szkolnictwo zawodowe w niskim stopniu spełnia oczekiwania pracodawców z Polski, w stopniu wysokim pracodawców z Danii i Litwy.

*Komentarze:

- *Pracodawcy oceniają znajomość praktyki. .*
- *Brak koordynacji potrzeb pracowników z systemem szkolenia. (5)*
- *Słabe przygotowanie lub brak przygotowania do zawodu. (4)*
- *Brak fachowców. (2)*

5. W jaki sposób według Pana/Pani można udoskonalić kształcenie zawodowe, tak by nabyte w trakcie nauki kwalifikacje były lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa****
poprawa współpracy pomiędzy szkołą a pracodawcami	32 %	26 %	24 %	25 %
rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów	7 %	26 %	4 %	40 %
poprawa współpracy wszystkich interesariuszy systemu dualnego	0 %	0 %	0 %	38 %
realizowanie dodatkowych praktyk zawodowych zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy	19 %	28 %	26 %	35 %
zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych wobec liczby godzin zajęć teoretycznych	0 %	0 %	20 %	50 %
Zwiększenie liczby godzin teoretycznych	1 %	3 %	0 %	0 %
zmiany podejścia przedsiębiorców przyjmujących uczniów na naukę zawodu	0 %	8 %	19 %	0 %
zmiany prawne	17 %	0 %	0 %	0 %

Najwyżej oceniana jest propozycja poprawy współpracy szkół z pracodawcami i realizowanie praktyk zgodnie z potrzebami konkretnego pracodawcy.

*** Komentarze:**

- *Odpłatne praktyki dla uczniów (2)*
- *Opłaty dla pracodawców (6)*
- *Wynagrodzenie dla opiekunów praktykantów.*
- *Ulgi podatkowe dla pracodawców.*
- *Zwiększenie kwalifikacji doradców zawodowych o praktyczną wiedzę o rynku pracy.*

****** Komentarze:**

- *System doradztwa zawodowego powinien zostać poprawiony.*
- *Absolwenci nie posiadają praktycznych umiejętności, pracodawca musi uczyć ich od nowa.*
- *Współpraca pomiędzy pracodawcami i szkołami zawodowymi musi się poprawić.*
- *Zła reputacja edukacji zawodowej*

6. Gdzie najlepiej nauczyć się praktycznych umiejętności zawodowych?.

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa****
w pracowniach zawodowych w szkole	8 %	14 %	0 %	12 %
u pracodawcy w formie praktyk zawodowych	83 %	79 %	53 %	88 %
W obu powyższych miejscach			57 %	
W centrach szkoleń zawodowych innych niż powyższe		14 %		
Inna odpowiedź	9 %	1 %		0 %

Najwyżej oceniane są praktyki zawodowe u pracodawcy.

* *W miejscach pracy współpracujących ze szkołą.*

Nauka od pasjonatów.

Powrót do szkół przyzakładowych gwarantujących zatrudnienie.

** *w obu tych miejscach, w wielu zakładach pracy, w szkołach podstawowych i szkołach ogólnokształcących.*

Najważniejsze jest podejście uczniów, nie miejsce pracy

7. Jak oceniają Państwo wiedzę teoretyczną uczniów zdobywaną w szkole zawodowej?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa****
	Poland	Germany**	Denmark	Lithuania
1	3 %	0 %	0 %	0 %
2	31 %	0 %	13 %	0 %
3	59 %	23 %	37 %	13 %
4	7 %	15 %	30 %	62 %
5	0 %	46 %	13 %	13 %
6	0 %	16 %	7 %	12 %

Polska wypada najslabiej.

8. Jak oceniają Państwo umiejętności praktyczne uczniów zdobywane w szkole zawodowej?

	Polska*	Niemcy**	Dania***	Litwa****
	Poland	Germany**	Denmark	Lithuania
1	3 %	0 %	0 %	0 %
2	31 %	0 %	0 %	12 %
3	59 %	23 %	0 %	50 %
4	7 %	15 %	43 %	38 %
5	0 %	46 %	34 %	0 %
6	0 %	16 %	23 %	0 %

Najwyższe oceny umiejętności praktycznych- Dania i Niemcy.

9. How do you see the role of your business in the dual vocational training system?

- * *Przedsiębiorstwo może stworzyć warunki do odbycia praktyk zawodowych. Praktyki powinny być poprzedzone wolontariatem w celu zapoznania się z zawodem i podjęcia właściwego wyboru. Stała współpraca ze szkołą. (7)*
- *Stała współpraca z tymi samymi uczniami, w każdym tygodniu. (2)*
- *Monitoring wypełniania obowiązków przez ucznia i pracodawcę.*
- *Dofinansowanie praktyk (3)*
- *Chętnie przyjąłbym praktykantów.(4)*
- *Praktyki dostosowane do moich potrzeb.*
- *Nie interesuje mnie to (3)*
- *Brak odpowiedzi (9)*

*** Tylko we współpracy ze szkołami można stworzyć dobrego rzemieślnika.

**** *Na chwilę obecną nie ma zmian prawnych dotyczących systemu dualnego.*

Powinno być więcej informacji na temat systemu dualnego.

10. Co zmieniliby Państwo w dotychczasowym systemie kształcenia zawodowego w Państwa kraju?

- * *Należy zmienić stereotypowe myślenie o zawodówkach jako szkołach gorszych.*
- *Praktyki powinny odbywać się w trakcie nauki przez 3 dni w tygodniu.*
- *Więcej praktyk. (3)*
- *Pracodawca powinien otrzymywać wynagrodzenie za praktykanta. (3)*
- *Szkoła powinna ukierunkowywać na samodzielność. Dobrze wyposażone sale w szkole.*
- *Lepsze wykształcenie nauczycieli zawodu- egzamin.*
- *Wolontariat, by zapoznać się z zawodem.*

**** *Sytuacja w szkolnictwie zawodowym zmienia się powoli na korzyść.*

Lepsze doradztwo zawodowe w szkołach podstawowych.

Podsumowanie

Ze względu na różnice stopnia wdrożenia systemu dualnego w powyższych państwach bardzo trudno jest dokonać porównania.

W Niemczech istnieją dodatkowe rozwiązania takie jak możliwość zdobywania doświadczenia zawodowego nie tylko w zakładach pracy, czy szkołach, ale w specjalnie stworzonych do tego celu miejscach szkoleniowych.

Analizując wyniki z Danii można zauważyć wysoką satysfakcję respondentów.

Wspólne dla wszystkich stron jest dostrzeżenie potrzeby współpracy różnych instytucji i to już na etapie tworzenia planów nauczania.

Respondenci widzą też konieczność dostosowywania założeń szkoły do potrzeb rynku pracy i konkretnych pracodawców, wydłużenie czasu praktyk.

Wspólna jest również potrzeba uaktualniania szkoleń pedagogów i trenerów, ciągle dostosowywanie planów nauczania do bieżących potrzeb rynku pracy.

Aspekty niesprzyjające kształceniu:

- Nieadekwatne dopasowanie ucznia do zawodu
- Uchybienia w organizacji praktyk
- Nieadekwatne przygotowanie do pracy osób zajmujących się młodzieżą- w szkole, w zakładzie pracy. Niewystarczające szkolenia lub przestarzałe formy pracy z uczniem.
- Brak przepływu informacji pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w kształcenie zawodowe.
- Złe nastawienie pracodawców, zła atmosfera w pracy
- Brak zaangażowania ze strony uczniów.
- Zbyt krótka praktyka
- Przestarzały program nauczania.
- Brak szkoleń przygotowujących do niektórych zawodów.
- Brak podejścia do uczniów słabszych.

Aspekty wspierające szkolenie zawodowe

- Nowoczesne wyposażenie szkolnych pracowni
- Nowinki techniczne
- Podążanie za potrzebami rynku pracy
- Tworzenie ramowych planów nauki ze wszystkimi zainteresowanymi organizacjami i pracodawcami.
- Różne ścieżki edukacji
- Powiązanie ścieżek zawodowych ze szkolnictwem wyższym
- Równe szanse
- Różne kryteria dopasowane do zawodu
- Dofinansowanie systemu oświaty
- Więcej nauczycieli
- Otrzymywanie informacji zwrotnej od uczniów
- Przekazywanie uczniom prawdziwych zadań w ramach praktyk
- Miła, wspierająca atmosfera w pracy

Co-funded by the Erasmus+ programme of the European Union

Strategic Partnership for the development of dual system

